

ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

โดย
นางสาวสมฤดี คำภาชี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE EFFECTS OF USING ROLE PLAY ACTIVITIES TO ENHANCE ENGLISH
SPEAKING SKILLS OF LEVEL 1 VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (ENGLISH LANGUAGE TEACHING)

Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

โดย สมฤดี คำภาณี

สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ แผนก ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

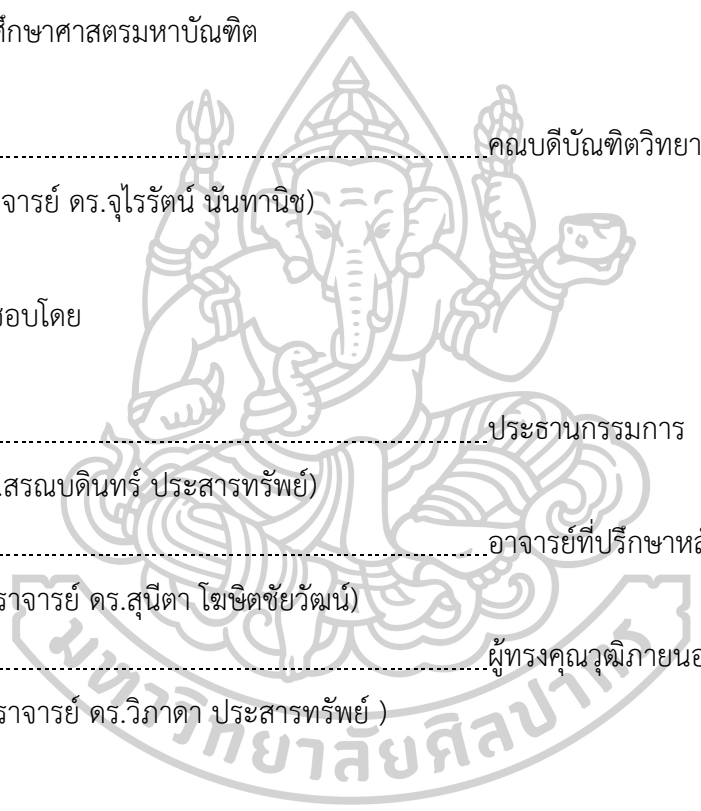
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สรณบดีนทร์ ประสารทรัพย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาดา ประสารทรัพย์)

60254316 : การสอนภาษาอังกฤษ แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : กิจกรรมบทบาทสมมติ, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, การพูดภาษาอังกฤษ

นางสาว สมฤดี คำภาษี: ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนีตา ไชยชัยวัฒน์

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม ที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) บทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 4 บทเรียน 2) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 4 แผน 3) แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด 4) แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบ t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด

60254316 : Major (ENGLISH LANGUAGE TEACHING)

Keyword : ROLE PLAY, ENGLISH SPEAKING, ENGLISH FOR COMMUNICATION

MISS SOMRUEDEE KHAMPHASEE : THE EFFECTS OF USING ROLE PLAY ACTIVITIES TO ENHANCE ENGLISH SPEAKING SKILLS OF LEVEL 1 VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SUNEETA KOSITCHAVAT, Ph.D.

The purposes of this research were to 1) compare English speaking skills before and after using Role Play activities, and 2) investigate the hospitality level 1 certificate students' satisfaction toward learning management using Role Play activities. The sample of this research were thirty hospitality level 1 certificate students at Suphanburi Vocational College. They were selected by cluster random sampling.

The instruments of this research were: 1) The workbook to enhance speaking skills using Role Play activities 2) Four lesson plans of learning and teaching management using Role Play activities 3) English speaking pretest and posttest 4) The speaking assessment form and 5) a questionnaire to measure students' satisfaction toward the learning management using Role Play activities. The experiment was conducted in four weeks, two hours per week, eight hours in total. The dependent t-test, mean and standard deviation (S.D.) were used to analyze the data.

The results of this research were as follows:

1) The English speaking skills after using Role Play activities were significantly higher than before at .05 level.

2) The students' satisfaction toward the learning management using Role Play activities was at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร. สุนิตา โฆษิตชัยวัฒน์ ที่สละเวลาให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษา อีกทั้งยังเสนอแนะ แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขที่เป็นประโยชน์ซึ่งด้วยความอนุเคราะห์นี้จึงทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ อีกทั้งคำแนะนำอันมีค่ายังเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยต่อไปในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานวิจัยในอนาคตอีกด้วย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สรณบดีนทร์ ประสารทรัพย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาดา ประสารทรัพย์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิในการ ตรวจสอบ การค้นคว้าอิสระ รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จ สมบูรณ์

กราบขอบพระคุณอาจารย์นิโลบล บุญชู อาจารย์วันิดา แอนนัส และ อาจารย์จิรฉัตรณ์ เขตุนพ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งยังให้ความ ช่วยเหลือและ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ดร.ศรากร บุญปลั่งมภ์ ที่ให้โอกาส ในการศึกษาต่อสนับสนุนอำนวยความสะดวกในด้านเวลาการเรียนและในการทดลองเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ นักศึกษาปริญญาโทสาขาการสอนภาษาอังกฤษทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และคอยเป็นกำลังใจในตลอดระยะเวลาการทำวิจัยนี้

ขอขอบคุณนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา สุพรรณบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบและแบบสอบถาม ตลอดถึงกิจกรรมต่าง ๆ งานวิจัย สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่กรมลี กลิ่นหอม ที่ให้ชีวิต ความปรารถนาดีและ ความสำเร็จในครั้งนี้รวมทั้งครูอาจารย์ครอบครัว บุตร หลาน ญาติพี่น้อง รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกท่านทั้งที่ เอย่ยนามและไม่เอย่ยนาม และบุคคลอันเป็นที่รักของข้าพเจ้าทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ อันเป็นพลังที่สำคัญที่ผลักดันให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณค่าและประโยชน์ของวิจัยฉบับนี้เพื่อกราบบูชาบุพการีบรรพบุรุษ ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายด้วยเทอญ

นางสาว สมฤดี คำภาษี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556.....	10
1.1 หลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556.....	11
1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556.....	11
1.3 กรอบมาตรฐานสมรรถนะกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้.....	12
1.4 สาระทักษะการพูดภาษาอังกฤษของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	14

2. การพูดและการสอนพูดภาษาอังกฤษ	15
2.1 ความหมายและความสำคัญของการพูดภาษาอังกฤษ.....	15
2.2 องค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษ	16
2.3 ขั้นตอนการสอนพูดภาษาอังกฤษ.....	18
3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	21
3.1 ความหมายของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	21
3.2 ประโยชน์ของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	22
3.3 ประเภทของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	23
3.4 ขั้นตอนของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	24
4. การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	26
4.1 วิธีทดสอบความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	26
4.2 เกณฑ์การประเมินความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	28
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
5.1 งานวิจัยในประเทศ	37
5.2 งานวิจัยต่างประเทศ	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
การดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
ตัวแปรที่จะศึกษา	43
รูปแบบการวิจัย	43
ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	57

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์.....	60
4.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ.....	60
4.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	63
บทที่ 5 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
วิธีดำเนินการวิจัย	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ	73
รายการอ้างอิง	75
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	82
ภาคผนวก ข การตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	90
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	119

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	35
ตารางที่ 2 การวิเคราะห์คำอธิบายความสามารถด้านการพูด (Spoken Interaction/Spoken Production) ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาสหภาพยุโรป (CEFR) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1	46
ตารางที่ 3 แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	54
ตารางที่ 4 ประเด็น/ด้านในแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	55
ตารางที่ 5 คะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน 30 คน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และผลต่างของคะแนนในการทดสอบ (D).....	61
ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนผลต่างเฉลี่ย (D) และค่าทดสอบ (t-test) ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	63
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	64
ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	85
ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	86
ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน	87
ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ.....	88
ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	89

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ.....	62
--	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีความสำคัญในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษกลายเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและใช้ในการติดต่อกันในชีวิตประจำวัน และมีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนจำนวนมาก เนื่องจากอิทธิพลของความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสาร สารสนเทศ ยิ่งไปกว่านั้นภาษาอังกฤษยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนก้าวทันสังคมโลกปัจจุบัน ยิ่งส่งผลให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างมากต่อการติดต่อสื่อสาร การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การประกอบอาชีพ รวมถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีสู่สังคมโลก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ได้เป็นเพียงภาษาที่ใช้สื่อสารเฉพาะเจ้าของภาษาเท่านั้น แต่ยังใช้ติดต่อระหว่างชนชาติที่ใช้ภาษาต่างกันอย่างอีกด้วย เราใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ทำความเข้าใจ ทั้งในเรื่องชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจ รวมถึงด้านวิชาการต่าง ๆ อีกทั้ง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้แพร่หลายทั่วโลกและมีบทบาทสำคัญ ทั้งในเรื่องของการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการถ่ายทอดวิชาการต่าง ๆ (แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2558) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดหลักสูตรและแผนพัฒนาการศึกษาโดยกำหนดจุดเน้นการจัดการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาขึ้น เพื่อจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน โดยหลักสูตรเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรม เน้นทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทักษะเหล่านี้เป็นทักษะพื้นฐานในการต่อยอดการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น และใช้เพื่อประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทักษะการสื่อสารเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งในการสื่อสารนั้น ภาษาที่สองเราใช้ในการติดต่อกันที่มีความสำคัญ คือ ภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากสำหรับกลุ่มคนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ใช้ติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และทางธุรกิจ รวมถึงในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการพูด Nunan (1991) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดมีความสำคัญในการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ และความสำเร็จในการใช้ภาษาคือ สามารถสื่อสารได้ด้วยการพูด นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) กล่าวถึงความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก แต่เป็นปัญหาระดับต้น ๆ ของคนไทยในการเรียนภาษาอังกฤษ

กล่าวคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ในประเทศไทย ยังไม่สามารถเรียนภาษาอังกฤษเพื่อใช้สื่อสารได้ด้วย การพูดมากนัก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนและยังสามารถนำไปต่อยอดในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (เสาวภาคย์ ศรีโยธา, 2555) สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546) ที่กล่าวว่า บุคคลจะสามารถสื่อสารกันได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับการฝึกฝน ผู้ที่จะใช้ภาษาได้ดีจะต้องฝึกทักษะการใช้ภาษาอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากการพูดเป็นกระบวนการสร้างและการสื่อความหมายผ่านการใช้วจนภาษาและอวจนภาษา (Chaney & Burk, 1998) เป็นวิธีการหนึ่งที่คนเราใช้สื่อสารหรือแสดงออกความรู้สึก และความต้องการในการเป็นผู้ฟัง โดยใช้คำพูดไม่เพียงแต่เป็นการพูดออกเสียงเท่านั้น แต่เป็นผู้ฟังที่เข้าใจผู้พูดอีกด้วย (Valete, 1977) และการพูดภาษาอังกฤษเป็นการปฏิสัมพันธ์ทางวาจาระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา (สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์, 2555) นอกจากนี้ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่แสดงถึงระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ คนที่เรียนภาษาหากไม่สามารถพูดภาษานั้นได้อย่างคล่องแคล่วถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ในภาษานั้นไม่เพียงพอ (Richards, 2008) จะเห็นได้ว่าตามกรอบมาตรฐานสมรรถนะกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เน้นความสำคัญของทักษะการฟังและการพูด โดยคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว จำเป็นจะต้องพูดสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและงานอาชีพได้ อาทิเช่น พูดโต้ตอบแลกเปลี่ยนข้อมูล การให้คำสั่ง คำแนะนำและคำขอร้อง พูดสาธิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ การบริการในอาชีพ/ ในชุมชน บอกความต้องการง่าย ๆ ของตนเอง บอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัวหรือกิจกรรมต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทักษะการพูดมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน

ถึงแม้ว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษจะมีความสำคัญ แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจาก อดีตถึงปัจจุบัน พบว่าการฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรผู้เรียนยังไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ (กรมวิชาการ, 2546) จากผลการวิจัยของ ศรีเงิน แพรสุพัฒน์ (2541) พบว่า นักเรียนไทยมีความสามารถทางภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับอ่อนมากถึงแม้ว่าจะผ่านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนมาไม่ต่ำกว่า 10 ปี ก็ตามและจากการจัดอันดับของ English Proficiency Index (EFI) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มีทักษะภาษาอังกฤษระดับสูงมาก จนถึง ระดับต่ำมาก ปรากฏว่า ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในระดับต่ำ

มาก (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2555) และพบปัญหาทางการเรียนภาษาอังกฤษมากมาย ดังนี้ สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ เกิดจากปัจจัยหลายด้าน ด้านผู้เรียน เกิดจากผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนต่ำ ผู้เรียนขาดความสนใจในการเรียน ภาษาอังกฤษ สภาพพื้นฐานทางครอบครัวมีปัญหา และขาดความพร้อม ปัญหาด้านครู คือครูผู้สอน มีภาระงานมากเกินไป ปัญหาจากการจ้างครูชาวต่างชาติมาสอนวิชาภาษาอังกฤษ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ครูขาดขวัญและกำลังใจ ปัญหาด้านหลักสูตร คือ สารระการเรียนรู้ ในหลักสูตรมีมาก แต่เวลาเรียนมีน้อย ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ครูจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ค่อยนำแผนมาใช้สอน ครูบางส่วนยังสอนแบบเดิม ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีสอน รวมถึงสภาพปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านสื่อการเรียนการสอน ค่อนข้างมาก ในขณะที่สถานศึกษา ขนาดเล็กส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อม สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งครูขาดทักษะในการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) อย่างไรก็ตามปัญหาดังกล่าวข้างต้นถ้าเน้นไปในประเด็นของการจัดการเรียนการสอนและ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จากการสำรวจ งานวิจัยของเสาวภาคย์ ศรีโยธา (2555) พบว่านักเรียน ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.23 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test: V-NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ความสามารถในด้าน การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ในปีการศึกษา 2561 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 28.46 และปี การศึกษา 2562 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 24.79 ลดลงอย่างต่อเนื่อง 2 ปี (สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ, 2562) เป็นเพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษน้อย ผู้เรียนไม่กล้าพูด ไม่กล้า แสดงออกไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และมีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษน้อย จึงทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและเห็นว่ากิจกรรม บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ และสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้จริง ผู้เรียนจะมีความคล่องแคล่วในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติที่ช่วยในการ ฝึกพูดอย่างเป็นธรรมชาติ และให้โอกาสในการแสดงออก เนื่องจากเป็นกิจกรรมการละครอย่างหนึ่ง ที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษา เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนสามารถใช้บุคลิกภาพของตนเอง ในการเรียนภาษาด้วยการเลียนแบบ และแสดงท่าทางตามจินตนาการ รวมทั้งความจำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกันอย่างมีความหมาย ความเข้าใจ มากกว่าจะเน้นด้านไวยากรณ์ และยังเป็นการจัดสถานการณ์ให้ผู้แสดงมีโอกาสแสดงออก

ได้อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นการฝึกฝน การพูดคุยทำให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้น และสามารถแก้ปัญหาได้ อีกทั้งยังปรับพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย นอกจากนี้ การเรียนแบบกิจกรรมบทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เรื่องราวได้เป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (กาญจนา จันทะดวง, 2542) สอดคล้อง กับทศนา แคมมณี (2550) กล่าวว่า วิธีการสอนบทบาทสมมติเป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้สวม บทบาทในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติจาก ความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงของตนด้าน ต่าง ๆ มาอภิปรายได้ เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด อีกทั้งกิจกรรมบทบาทสมมติเป็น กิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิด ความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งตนเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดี (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2551) ในขณะเดียวกัน Ladousse (1987) กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน ในชั้นเรียนและเป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนหลายรูปแบบ ผู้เรียนกล้าแสดงความรู้สึกที่อยู่ภายในและเป็น การให้โอกาสผู้เรียนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นได้ฝึกการใช้ภาษาผ่านกิจกรรม สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จากประโยชน์ของกิจกรรมบทบาทสมมติที่มีส่วนช่วยในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผลอย่างชัดเจน เพราะเป็น รูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนและเกิด ความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งผู้เรียนยังได้ฝึกวิเคราะห์ที่แก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaursiya (2012) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การหาประสิทธิภาพของ กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อการสอนการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเกรด 10 จำนวน 30 คน ของโรงเรียน Durga Secondary School ประเทศเนปาล โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียนและ หลังเรียน ด้วยแบบทดสอบการพูด (oral test) และในระหว่างการเรียนการสอนได้ใช้แบบทดสอบ ความก้าวหน้า จำนวน 3 ครั้ง ซึ่งหัวข้อที่ใช้ทดสอบจะมีทั้งหมด 10 หัวข้อ ซึ่งเป็นหัวข้อเกี่ยวกับหน้าที่ ทางภาษา เช่น การแสดงความยินดี การขอโทษ การขอร้อง และการถามความต้องการ เป็นต้น หลังการทดสอบพบว่า คะแนนการประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนอกจากนั้นคะแนน ระหว่างเรียน ทั้ง 3 ครั้งได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ การจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพในการสอนพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

อีกทั้งกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ แสดงออกการสื่อสารอย่างชัดเจน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานในขณะที่ทำกิจกรรมและ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้องผ่านบทบาทที่ตนเองได้รับ (Adam and Mabusela, 2013) นอกจากนี้ กิจกรรมบทบาทสมมติมีความสำคัญมากในการพัฒนาความสามารถในการพูด เพราะทำให้ผู้เรียน มีโอกาสในการฝึกฝนการสื่อสารในหลากหลายบริบท และผู้เรียนยังมี

ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาในบทบาทที่ตนเองกำลังแสดง ผู้เรียนไม่เป็นเพียงแค่ผู้ที่ยอ
นั่งฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้ร่วมแสดงออกหรือมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนจาก
กิจกรรมที่หลากหลายอีกด้วย (Arham, 2016) กิจกรรมบทบาทสมมตินั้น ถ้าดำเนินการอย่างถูกต้อง
จะเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีความคิด
สร้างสรรค์และเป็นธรรมชาติมากที่สุด (Mason, 2006) ซึ่ง Richards (1985) ได้ให้แนวคิดที่สนับสนุน
การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ไว้ว่า ช่วยให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นใน
สถานการณ์ใหม่ ๆ ที่หลากหลายซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถฝึกใช้ภาษาได้ถูกต้องมากขึ้นและ
ได้กล่าวถึง ข้อดีของบทบาทสมมติด้านทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ผู้เรียนจะได้ฝึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในขณะฝึกซ้อมสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้โดย
ผ่านรูปแบบการสนทนาจนเกิดความแม่นยำ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลองผิดลองถูกได้ฝึกแก้ภาษา
แม้จะมีความผิดพลาดบ้างก็สามารถเรียนรู้และมีโอกาสแก้ไขได้ด้วยตนเอง และช่วยเพิ่มความมั่นใจ
ในการใช้ภาษา ส่งผลให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ และในงานวิจัยของ
Chaursiya (2012) ได้กล่าวไว้ว่ากิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกการสื่อสารใน
บทบาทที่หลากหลาย และการเรียนผ่านกิจกรรมนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ผ่านการสวม
บทบาทต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรสสุคนธ์ โทอุบล (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของการ
ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
ของผู้เรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการพูด
ภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

จากความสำคัญของการพูดภาษาอังกฤษและประสิทธิภาพของกิจกรรมบทบาทสมมติ
จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่ากิจกรรมบทบาทสมมติจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะ
การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัย
อาชีวศึกษาสุพรรณบุรี และมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช
2556 และยังสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม โดยเน้นการจัด
การเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ ผู้เรียนเกิดความสุขสนาน และกระตุ้นให้ฝึกใช้ภาษา
อย่างเป็นธรรมชาติและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านการแสดงบทบาท
ตามสถานการณ์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย โดยมีขั้นตอนการสอนที่ช่วยส่งเสริมความมั่นใจในการใช้ภาษาให้แก่
ผู้เรียนก่อนการแสดงกิจกรรมบทบาทสมมติทั้งในเรื่องของคำศัพท์ สำนวน รูปประโยคที่จำเป็น
รวมถึงการออกเสียงที่ถูกต้องผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การพูดภาษาอังกฤษเป็นไปตามวัตถุประสงค์

ของผู้เรียน คือสามารถพูดสื่อสารได้ และมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สนุกสนานไม่เกิด
ความน่าเบื่อเหมือนการสอนรูปแบบบรรยายที่ผู้เรียนได้เรียนมา อีกทั้งยังสร้างทัศนคติที่ดีต่อการพูด
ภาษาอังกฤษและสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในโอกาสและสถานการณ์ที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม ที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

คำถามในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีคำถามในการวิจัยดังนี้

1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับใด

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 ห้องเรียน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้ คือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
3. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการจัดการเรียนการสอนโดยนำเนื้อหาจากคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม มาทำเป็นบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับระดับความสามารถในการใช้ภาษาของ CEFR และระดับความสามารถของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษกลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (A2 - B1) ซึ่งสอดคล้องกับระดับของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม ในส่วนของ Spoken Interaction ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ที่มีขอบเขตเนื้อหาในเรื่องของการทักทาย การถามทุกข์ - สุข การถาม - ตอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว การถาม - ตอบเกี่ยวกับความรู้สึก การถาม - ตอบเกี่ยวกับที่อยู่และที่ทำงาน การถาม - ตอบเกี่ยวกับบุคคล การถาม - ตอบเกี่ยวกับทิศทาง การซื้อของและสนทนาเกี่ยวกับตัวเลข การสั่งอาหาร และการซื้อของ การสนทนาทางโทรศัพท์ เป็นต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาและเลือกเพื่อกำหนด

เป็นข้อหัวที่ใช้ในการทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 4 หัวข้อได้แก่ 1. การสำรองห้องพักรทางโทรศัพท์ (Making a reservation through telephoning) 2. การลงทะเบียนเข้าห้องพัก (Checking – in the hotel) 3. การสั่งอาหารและเครื่องดื่ม (Ordering food) และ 4. การสิ้นสุดการเข้าห้องพัก (Checking – out the hotel) และทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติทั้งหมด 4 แผน

4. ระยะเวลาในการทดลอง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน นักเรียนทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 1 หัวข้อ ซึ่งได้จากการจับสลากทั้ง 4 หัวข้อ ประเมินให้คะแนนการพูดตามแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จากนั้นดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นจำนวน 4 แผน (4 บทเรียน) แผนละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ รวม 8 ชั่วโมง หลังการจัดการเรียนทั้ง 4 แผน นักเรียนทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียนและวิธีการเดียวกัน นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังจบการทดลอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยที่นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษจากการแสดงบทบาทที่ตนเองได้รับในสถานการณ์ต่าง ๆ นักเรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเป็นขั้นตอนก่อนที่จะแสดง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมตามขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียม ขั้นสาธิตและดึงความรู้ และขั้นฝึกและทบทวน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูทบทวนคำศัพท์ ไวยากรณ์ แนะนำบทเรียน แจงวัตถุประสงค์ นำเสนอบทสนทนาสถานการณ์ตัวอย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาและบริบทของบทบาทสมมติซึ่งเป็นกิจกรรมทั้งแบบเดี่ยว คู่ กลุ่ม และชั้นเรียน

2) ขั้นสาธิตและดึงความรู้ ประกอบด้วย ครูนำเสนอบทสนทนาสถานการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนนั้น ๆ อ่านออกเสียง แสดงบทบาทสมมติ สร้างบทบาทในสถานการณ์ที่กำหนดให้ และนักเรียนแสดงบทบาทสมมติ

3) ชั้นฝึกและทบทวน ประกอบด้วย นักเรียนจับคู่สร้างบทสนทนาในสถานการณ์ที่กำหนดให้ พร้อมทั้งแสดงบทบาทสมมติ ครูให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมและตัวผู้แสดง สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคระหว่างทำกิจกรรม รวมถึงข้อเสนอแนะจากตัวนักเรียนเองเกี่ยวกับกิจกรรม

2. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะการพูดโต้ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้พูดและผู้ฟังในสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมบทบาทที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ได้แก่ การสำรองห้องพักทางโทรศัพท์ (Making a reservation through telephoning) การลงทะเบียนเข้าห้องพัก (Checking – in the hotel) การสั่งอาหารและเครื่องดื่ม (Ordering food) และการสิ้นสุดการเข้าพัก (Checking – out the hotel) ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยแสดงบทบาทสมมติ 1 หัวข้อ ซึ่งได้จากการจับสลาก โดยใช้เวลาในการทดสอบ 3 – 5 นาที

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม จำนวน 30 คน

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม ที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีการประเมิน 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) ด้านผู้เรียน และ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน ด้านละ 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามแนวคิดทฤษฎีมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1961)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้

2. นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มสมาชิกที่มีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน

3. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนและผู้สอน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งในบทนี้ได้ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556
2. การพูดและการสอนพูดภาษาอังกฤษ
3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
4. การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557) ได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีสมรรถนะวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพตามความสนใจและโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการ และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

1.1 หลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และประชาคมอาเซียนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพสามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนเปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพ ยุทธศาสตร์ของภูมิภาค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกรวิถีการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติเป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน การต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับงานอาชีพ ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลก มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.3 กรอบมาตรฐานสมรรถนะกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 ฟัง – ดู ข้อความ/เรื่องในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ เช่น

- ฟังบทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ฟังข่าวสั้น ๆ ฟังเพลง ดูภาพยนตร์ สารคดีสั้น ๆ จากสื่อโทรทัศน์

- ฟังคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำบอกตำแหน่ง/ที่ตั้งคำบอกทิศทาง คำอธิบายในสถานการณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

- ฟัง – ดูการอธิบาย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานธุรกิจบริการ การนำเสนอผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานการณ์ในงานอาชีพ

1.3.2 พูดสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและงานอาชีพ

- สนทนาโต้ตอบ แลกเปลี่ยนข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารในสถานการณ์ที่กำหนด ใช้ภาษาในการให้คำสั่ง/คำแนะนำ

- สาธิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ การบริการในงานอาชีพ นำเสนอ (Presentation) ผลงานโครงการ สิ่งประดิษฐ์ รายงานเรื่องที่กำหนด สินค้า บริการในงานอาชีพ/ในชุมชน

1.3.3 อ่านเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ

- อ่านคำสั่ง ประโยค ข้อความ เรื่องต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน

- อ่านข้อมูล ข่าวสาร บทความในงานอาชีพต่าง ๆ อ่านคู่มือการปฏิบัติงาน กฎระเบียบ แบบฟอร์มต่าง ๆ ตารางแผนภาพ แผนภูมิ

- อ่านคู่มือ ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการทำงาน อ่านข้อมูลคุณสมบัติเฉพาะทางเทคนิคของสินค้า เครื่องมือ อุปกรณ์ในงานอาชีพ ใช้คำศัพท์เทคนิคในงานอาชีพ

1.3.4 เขียนให้ข้อมูลในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ

- เขียนโต้ตอบทางสังคม เขียนให้ข้อมูลบุคคล เขียนจดหมายส่วนตัว เขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เขียนบันทึกย่อ/ข้อความสั้น ๆ ในโอกาสต่าง ๆ

- กรอกให้ข้อมูลในรูปแบบฟอร์มต่าง ๆ ใบสมัครงาน ใบสมัครสมาชิกต่าง ๆ ใบขอรับทุน ใบสมัครเข้าศึกษา ใบสมัครสอบ ฯลฯ

- เขียนให้ข้อมูลในเอกสารการปฏิบัติงานในอาชีพต่าง ๆ

- เขียนบันทึกย่อ รายงานสั้น ๆ เขียนจดหมายธุรกิจประเภทต่าง ๆ

1.3.5 ใช้ภาษาสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมของไทยและของเจ้าของภาษา

- ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

1.3.6 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาทักษะทางภาษา

- ใช้ ICT เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือฝึกฝนกับเพื่อน
- ใช้ ICT พัฒนาทักษะการฟัง – ดู พูด อ่านและเขียน

1.3.7 ใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการประกอบอาชีพ

1.3.8 รายวิชา 20000-1216 ภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม (0 - 2 - 1) (English for Hotel) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา

1. สามารถฟัง ดู พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับธุรกิจการโรงแรม
2. ตระหนักและเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. ฟัง – ดู การสนทนาสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับงานโรงแรมจากสื่อโสตทัศน์
2. อ่านเรื่อง ข้อความ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ป้ายประกาศ ป้ายเตือนเกี่ยวกับงานโรงแรม
3. พูดโต้ตอบให้ข้อมูล การบริการลูกค้าในงานโรงแรม
4. เขียนให้ข้อมูล และกรอกแบบฟอร์มเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงแรม
5. ใช้คำศัพท์เทคนิคเกี่ยวกับการโรงแรม
6. การใช้ภาษาตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
7. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สืบค้นความก้าวหน้าในงานโรงแรมและฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษพร้อมแสดงหลักฐานการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับ การฟัง – ดู พูด อ่าน เขียนเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับงานโรงแรม การโต้ตอบให้บริการแก่ลูกค้า การให้ข้อมูล การแนะนำ การต้อนรับ การจองห้องพัก การจัดเลี้ยง การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สิ่งบันเทิง อาหาร เครื่องดื่ม เทศกาลทางวัฒนธรรม การอ่านเรื่อง ข้อความ คำสั่ง สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ป้าย ประกาศ ป้ายเตือนที่ใช้ในโรงแรม การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ เกี่ยวกับงานโรงแรม การใช้ภาษาตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้พจนานุกรม และ Online dictionary การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้น และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในงานธุรกิจการโรงแรม จากแหล่งสื่อที่หลากหลาย

1.4 สารทักษะการพูดภาษาอังกฤษของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านการจัดการศึกษามีส่วนสนับสนุนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและระดับวัยของผู้เรียนในกรอบของระดับสากลซึ่งกรอบแนวคิดสำหรับงานวิจัยนี้ศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะกรอบมาตรฐานการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR: The Common European Framework of Reference for Languages) ที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกซึ่งจัดลำดับรายละเอียดความสามารถของผู้เรียนเป็น 6 ระดับและมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่คาดหวังโดยมีรายละเอียดที่ต่างกันดังนี้

ด้านเนื้อหา Europe (2001) และ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึง สารทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือเนื้อหาที่ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับ A2 - B1 ของกรอบมาตรฐานอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ที่ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว ที่อยู่อาศัย การจับจ่ายใช้สอย เวลา การเดินทาง การบอกทิศทางและข้อเท็จจริงที่พบเห็นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนในระดับนี้ อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงรายละเอียดเฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว การให้คำสั่ง/คำแนะนำ เขียนบันทึกย่อ / ข้อความสั้น ๆ ในโอกาสต่าง ๆ วัฒนธรรม การประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

ด้านความสามารถ Europe (2001) และ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ระบุถึงความสามารถในการพูดสื่อสารไว้ว่าเมื่อจบการศึกษาสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นนี้ ได้แก่ การเข้าใจประโยคภาษาอังกฤษ การตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว การบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ ความหวัง ความคิดฝัน พร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ จับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไป ถ้าเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ การใช้น้ำเสียงสูงต่ำและกิริยามารยาทที่เหมาะสม นอกจากนี้ความสามารถที่ผู้เรียนต้องบรรลุนั้นล้วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า สารทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีทั้งหมด 2 ด้านคือด้านเนื้อหาและด้านความสามารถที่ผู้เรียนสามารถสนทนาถาม - ตอบ บรรยายเหตุการณ์ พร้อมกับให้เหตุผลสั้น ๆ ในการสื่อความหมายระหว่างกัน เพื่อให้เกิดทักษะทั้งในด้านความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

จากการวิเคราะห์กรอบมาตรฐานสมรรถนะกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 กรอบมาตรฐานการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR: The Common European Framework of Reference for Languages) และคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม (20000-1216) ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

สาขาการโรงแรมนั้น จะเห็นได้ว่าเน้นทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำบทเรียน จำนวน 4 บทเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานสมรรถนะกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กรอบมาตรฐานการอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) และคำอธิบายของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย Chapter 1: Making a reservation through telephoning Chapter 2: Checking – in the hotel Chapter 3: Ordering food และ Chapter 4: Checking – out the hotel เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในทักษะวิชาชีพการโรงแรม พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง อีกทั้งเพื่อประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. การพูดและการสอนพูดภาษาอังกฤษ

การพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็นทักษะในการสื่อสารทางภาษา โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและท่าทางประกอบการพูด เพื่อถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง การใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ในการสนทนา จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาหลายท่านได้ทำการศึกษา เสนอแนวคิด และความรู้เกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษไว้อย่างน่าสนใจในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายและความสำคัญของการพูดภาษาอังกฤษ

การพูด เป็นพฤติกรรมทางภาษาที่เราใช้ในการสื่อสาร เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษา เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกริยาจนเป็นที่เข้าใจกัน ภาษาที่เราใช้ในการพูดจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาหลายท่านให้ความหมายของการพูดไว้ดังนี้

Valeta (1977) กล่าวว่า การพูดคือวิธีการอย่างหนึ่งที่คนเราใช้สื่อสารหรือแสดงความรู้สึก และความต้องการในการเป็นผู้ฟังโดยใช้คำพูดไม่เพียงแต่เป็นการพูดออกเสียงชัดเจนเท่านั้น แต่มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การทำให้ผู้อื่นเข้าใจเรื่องที่ต้องการสื่อสาร การใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Harmer (2008) กล่าวว่า การพูดภาษาอังกฤษไม่ใช่แค่ความรู้ในภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นความสามารถในการผลิตข้อมูล และเข้าถึงจุดสำคัญของภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของน้ำเสียง ระดับความเร็ว ในการพูด การใช้ท่าทาง ความรู้สึก หน้าที่ของคำหรือวลีต่าง ๆ ว่าใช้ในบริบทหรือสถานการณ์ใด รวมไปถึงการใช้รูปย่อ หรือการเชื่อมคำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เช่นเดียวกับ สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์ (2555) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไว้ว่า ความสำเร็จพื้นฐาน

ของผู้เรียนสามารถประเมินได้จากการใช้ทักษะการพูดอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้เรียนสามารถพูดได้อย่างเป็นธรรมชาติ สามารถสื่อสารเข้าใจ และมีการเลียนแบบเสียงคล้ายกับเจ้าของภาษาก็จะถือว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาอังกฤษและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

Lindsay and Knight (2010) กล่าวว่า การพูดเป็นทักษะการถ่ายทอดหรือสื่อความประกอบไปด้วยข้อความที่สื่อสารโดยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือผู้พูดกับผู้ฟัง ซึ่งมีหลายเหตุผลที่คนเราพูด เช่น เพื่อบอกความต้องการบางอย่าง เพื่อบอกให้ผู้อื่นทำบางสิ่งบางอย่างให้เพื่อจะทำบางสิ่งบางอย่างให้กับผู้อื่น เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับบางอย่าง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อเป็นการบอกเล่าการกระทำหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในอดีต ปัจจุบัน อนาคต เพื่อบอกความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะเกิดขึ้น เช่นเดียวกับ Eckard and Kearny (1981) ที่กล่าวว่า การพูดคือปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารผู้พูดจะต้องใช้ความสามารถทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ โครงสร้าง การตีความ การเดาความหมายที่ตนรู้จัก และทำนายเรื่องที่ตนจะกล่าวต่อไปถึงแม้จะไม่ได้พูดคำนั้น ๆ และสอดคล้องกับ Brown (2001) ได้ให้คำนิยามของการพูดว่า การพูดเป็นกระบวนการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างและรับข้อมูล โดยขึ้นอยู่กับบริบทการมีส่วนร่วมหรือประสบการณ์ ร่วมกับผู้อื่นของผู้พูด เช่นเดียวกับ Cohen (1994) ที่กล่าวว่า การพูดมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกล้วนในการใช้ภาษา การเลือกใช้คำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

จากความหมายของการพูดภาษาอังกฤษดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพูดภาษาอังกฤษหมายถึง การปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยคำนึงถึงความถูกต้อง เหมาะสม ของการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบริบท และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

2.2 องค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษ

การที่เราจะพูดภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและสามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจนนั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ในการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

Bartz (1979) แบ่งองค์ประกอบการพูดไว้ 5 ด้าน คือ

1. ความคล่องแคล่ว หมายถึง ความราบรื่น ความต่อเนื่องและความเป็นธรรมชาติในการพูด
2. ความเข้าใจ หมายถึง ปริมาณข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
3. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร หมายถึง ความถูกต้องทางภาษาที่พูดออกไป
4. ปริมาณของข้อความในการสื่อสาร หมายถึง ปริมาณข้อความทางภาษาที่พูดออกไป

5. ความพยายามในการสื่อสาร หมายถึง ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดโดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูดเพื่อการสื่อสาร

Syakur (1987) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบทั่วไปของความสามารถในการพูดประกอบด้วย การเข้าใจในบริบทที่สนทนาและความสามารถในการตอบได้อย่างถูกต้อง ไวยากรณ์และโครงสร้างของภาษาที่ถูกต้องในการสนทนา คำศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของการสนทนา นอกจากนี้ การออกเสียงและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาก็มีความสำคัญเช่นกัน

Harris (1974) กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะการพูดไว้ว่าประกอบไปด้วย ความเข้าใจ (Comprehension) ไวยากรณ์ (Grammar) คำศัพท์ (Vocabulary) การออกเสียง (Pronunciation) และความคล่องแคล่ว (Fluency) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความเข้าใจ (Comprehension) สำหรับการสื่อสารโดยการพูด ความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญในการตอบคำถาม การสนทนา และการเริ่มการสนทนา

2. ไวยากรณ์ (Grammar) จำเป็นมากที่ผู้เรียนจะต้องใช้รูปประโยคที่ถูกต้องในการสนทนา เช่นเดียวกับ Heaton (1978) ที่กล่าวว่าความสามารถในการพูดของผู้เรียน คือการใช้โครงสร้างของภาษาเพื่อแสดงให้เห็นการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องและมีความชำนาญในการใช้ภาษาทั้งการพูดและการเขียน

3. คำศัพท์ (Vocabulary) คือการเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมในการสื่อสาร ถ้ามีคำศัพท์ไม่เพียงพออาจจะทำให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพได้ทั้งการพูดและการเขียน นอกจากนี้การมีคำศัพท์ที่จำกัดยังทำให้ถูกกีดกันและเสียโอกาสในการใช้ภาษา ถ้าไม่ได้ไวยากรณ์เพียงพอที่จะสามารถค่อย ๆ สื่อความได้ แต่ถ้ามีข้อจำกัดทางคำศัพท์นั้น ทำให้ไม่สามารถที่จะสามารถสื่อสารได้เลย

4. การออกเสียง (Pronunciation) คือการที่ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างชัดเจนเวลาที่พูด กระบวนการออกเสียงจะมีส่วนประกอบของไวยากรณ์ที่ถูกสร้างขึ้นควบคู่กับองค์ประกอบของการออกเสียง ซึ่งมีแบบแผนที่หลากหลายในภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้สรุปไว้ว่าการออกเสียงคือความรู้ของการเรียนเกี่ยวกับคำ การออกเสียงมีความจำเป็นในกระบวนการสร้างบทสนทนาที่เข้าใจได้ง่าย

5. ความคล่องแคล่ว (Fluency) คือความสามารถในการอ่าน การพูด การเขียนได้อย่างง่าย รวดเร็ว และอย่างลื่นไหล หรือสามารถพูดได้อีกอย่างว่า ผู้พูดสามารถอ่านเข้าใจ และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน รัดกุมและเชื่อมโยงกับความหมายและบริบทของการสื่อสาร ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนภาษาของผู้เรียน สัญญาณที่เป็นการแสดงถึงความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาคือ การใช้ระดับความเร็วของภาษาได้เหมาะสมและเกิดจากหยุดชั่วคราว ในขณะที่พูด เช่น 'ums' และ 'ers' สิ่งเหล่านี้ทำให้เป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้พูดไม่ได้ใช้เวลาในการศึกษา

เรื่องที่จะพูด หรือสิ่งที่จำเป็นในการพูด ดังนั้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาคือ ความราบรื่น ความถูกต้อง และการเกิดการหยุดชั่วขณะในระหว่างการสนทนาที่น้อยมากหรือไม่เกิดเลย

สำหรับ Heaton (1990) สรุปว่า การพูดเกี่ยวข้องกับการออกเสียง (Pronunciation) ไวยากรณ์ และโครงสร้างของภาษา (Grammar and Structure) จังหวะและการเว้นวรรค (Intonation and Pauses) การเลือกใช้คำ (Vocabulary) การสื่อความหมาย (Meaning) ส่วน Weir (1993) กล่าวว่า ความสามารถในการพูด ประกอบด้วย 1) ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) 2) ความเหมาะสมของการเลือกใช้ภาษา (Appropriateness) รวมถึงความสุภาพของการใช้ภาษาด้วย 3) ความถูกต้องด้านไวยากรณ์และโครงสร้าง (Accuracy) และ 4) ความยาว ความหลากหลายของคำศัพท์และความซับซ้อนของโครงสร้างที่ใช้ในการพูด (Range) ขณะที่ Underhill (1994) แยกองค์ประกอบเป็นไวยากรณ์ (Grammar) คำศัพท์ (Vocabulary) การออกเสียงชัดเจน สูงต่ำและการเน้นเสียง (Pronunciation, Intonation and Stress) รูปแบบและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Style and Fluency) และเนื้อหา (Content)

กล่าวโดยสรุป การพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวข้องกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ความเหมาะสมของการเลือกใช้ภาษา ความถูกต้องด้านไวยากรณ์และโครงสร้าง ความหลากหลายของคำศัพท์และความซับซ้อนของโครงสร้างทางภาษาที่ใช้ในการพูด เป็นต้น นอกจากนี้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ยังประกอบด้วยความสามารถในการใช้ภาษา เชื่อมโยง ถ้อยคำ ประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กันเพื่อสื่อความหมาย และความสามารถในการใช้กลยุทธ์ทางภาษา มากไปกว่านั้นการออกเสียงชัดเจน ไวยากรณ์และโครงสร้าง จังหวะและการเว้นวรรค การสื่อความหมาย คำศัพท์ การเน้นเสียง รูปแบบ ตลอดจนเนื้อหาของสิ่งที่พูด ผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ด้วยการพูดพร้อมด้วยองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นนี้ถือว่ามีความพร้อมที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ขั้นตอนการสอนพูดภาษาอังกฤษ

ในการสอนทักษะการพูดครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสอนพูดเพราะ การเรียนรู้ภาษาเป็นการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ฉะนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการวางแผนและจัดลำดับ ขั้นตอนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ได้มีนักการศึกษา ได้กล่าวถึงกระบวนการพูดไว้ดังนี้

Richards and Rodgers (1986) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนแบบ Natural Method ไว้ที่น่าสนใจ ซึ่งการสอนแบบ Natural Method พัฒนาจนมาเป็นที่รู้จักในรูปแบบการสอนแบบ Direct Method คือ การสอนภาษาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถพูดได้อย่างเป็นธรรมชาติในการเรียน ภาษาที่สอง (Second Language) ซึ่งจะใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกับการเรียนภาษาแรก (First

Language) ของผู้เรียน คือการใช้ภาษาเป้าหมายในห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นการแนะนำบทเรียนและคำสั่งต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญและทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับภาษา แล้วค่อย ๆ ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพูดได้อย่างเป็นธรรมชาติคือ การเริ่มจากการสอนคำศัพท์และรูปประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันโดยการใช้วัตถุ หรือรูปภาพ จุดเน้นใหม่ของภาษาจะสอนผ่านการสาธิตเป็นตัวอย่างและการฝึกฝนความสามารถในการสื่อสารถูกสร้างขึ้นเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนอย่างพิถีพิถัน โดยมีการจัดองค์ประกอบในการถาม – ตอบระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนทั้งเป็นกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ไวยากรณ์ทางภาษาจะสอนแบบ inductive grammar คือผู้เรียนจะสามารถตระหนัก และเข้าใจกฎและรูปแบบของภาษาจากบริบทที่สอนความสามารถในการฟังและการพูดจะเกิดขึ้น ระหว่างการเรียนการสอน ผ่านการป้อนภาษาโดยตัวอย่างและการสาธิตรวมถึงการฝึกฝนจนเกิดการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ

Harmer (1992) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนพูดโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นแนะนำความรู้ภาษาใหม่ (Introducing New Language) ในขั้นนี้ครูจะแนะนำกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อนโดยครูจะต้องนำเสนอให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความหมายการใช้ภาษา ตลอดจนรูปแบบของโครงสร้างภาษานั้น ๆ เช่น ใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน การเล่าเรื่อง หรือสถานการณ์
- 2) ขั้นการฝึกภาษา (Practice) ในขั้นนี้เป็นการฝึกการใช้ภาษาแบบควบคุม เช่น ออกเสียงตามครู กิจกรรมเติมข้อมูลที่ขาดหาย เกมการฝึกพูดที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียนโดยใช้โครงสร้างทางภาษาที่เรียนมา กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
- 3) ขั้นกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Activities) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่มีลักษณะเสมือนจริง สามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระมากขึ้น เช่น การแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง

พรสวรรค์ สิปโป (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนพูดไว้ดังนี้

- 1) ขั้นก่อนพูด เป็นขั้นเตรียมตัวผู้เรียนก่อนพูด เป็นขั้นสร้างความสนใจของผู้เรียน อาจเป็นกิจกรรมการสอนคำศัพท์ ฝึกการออกเสียง หรือโครงสร้างง่าย ๆ ที่จะนำไปสู่การสนทนา รวมถึงการให้ความรู้ในด้านวัฒนธรรมและสังคมในการใช้ภาษาแก่ผู้เรียน
- 2) ขั้นฝึกพูดโดยกำหนดโครงสร้าง เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้โครงสร้างทางภาษาตามที่ครูกำหนดผ่านกิจกรรมเหมือนการสื่อสารจริง โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมเติมข้อมูลที่หายไป (Information gap) หรือ กิจกรรมจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ซึ่งต้องหาข้อมูลจากคู่สนทนา
- 3) ขั้นการพูดโดยอิสระ ฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างแท้จริงซึ่งรวมถึงผู้เรียนได้ฝึกทักษะการวางแผน แก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น กิจกรรมในขั้นตอนนี้ อาจจะเป็นบทบาท

สมมติ (Role Play) หรือ การอภิปราย (Discussion) Byrne (1991) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนพูดไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ (The Presentation Stage) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยเนื้อหาที่นำเสนอสมควรเป็นบทสนทนาที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้รับและนำไปใช้ในการสื่อสารขั้นต่อไป อาจใช้ระยะเวลาสั้น ๆ โดยครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเป็นผู้ให้ความรู้ ลักษณะในการจัดกิจกรรมมี 2 แบบ คือกิจกรรมกำหนดโครงสร้างแน่นอน (Structured Activities) คือ เป็นกิจกรรมที่มีการเน้นการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่นักเรียนต้องพบเจอในเนื้อหาโดยขั้นตอนนี้ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมไว้เป็นอย่างดี ข้อดีคือผู้สอนสามารถอธิบายเนื้อหาได้อย่างครอบคลุมในเวลาอันสั้น และกิจกรรมอีกแบบหนึ่ง คือ กิจกรรมที่ไม่กำหนดโครงสร้าง (Unstructured Activities) คือ เป็นลักษณะกิจกรรมที่ไม่มีการวางแผนหรือกำหนดรูปแบบตายตัว เหมาะกับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษามากพอซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึกปฏิบัติ (The Practice Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีบทบาทอย่างมาก เพราะผู้เรียนมีโอกาสฝึกพูดโดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากขั้นนำเสนอเพื่อให้เกิดความถูกต้องและคล่องแคล่ว โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องในการฝึก

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา (The Production Stage) ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้จริงนอกห้องเรียน ฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่า ความถูกต้องทางกฎไวยากรณ์ อาจเป็นกิจกรรมที่ทำเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม ในขณะที่ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและช่วยเหลือให้การทำกิจกรรมดำเนินไปได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับ Scott (1981) และ Byrne (1991) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการสอนพูดภาษาอังกฤษ 3 ขั้นตอนที่มียุทธศาสตร์คล้าย ๆ กัน คือ 1) ขั้นบอกวัตถุประสงค์และนำเสนอเนื้อหา 2) ขั้นการฝึกใช้ภาษา และ 3) ขั้นผลิตภาษา

จากแนวคิดของนักวิชาการด้านการสอนภาษาข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนการพูดภาษาอังกฤษต้องมีการฝึกฝนอย่างเป็นขั้นตอนคล้าย ๆ กับการเรียนรู้ภาษาแม่คือ ฟังและมีการเลียนแบบโดยการพูดตามจนสามารถจำและนำไปใช้ได้จริง ผู้เป็นต้นแบบในการใช้ภาษาจะเป็นคนให้แนวทางในการพูดไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ รูปประโยค รวมถึงการออกเสียงที่ถูกต้อง มีการตั้งคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดออกมา ผู้เรียนฝึกฝนใช้ภาษาซ้ำ ๆ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การถาม-ตอบ ทั้งแบบเดี่ยว คู่ หรือแบบกลุ่มจนคล่องแคล่วจนเกิดความมั่นใจในการนำไปใช้ และกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะการพูดอย่างเป็นธรรมชาติ เช่น การพูดเกี่ยวกับเรื่องของตนเอง หรือการพูดแนะนำตัวเอง การแสดงบทบาทสมมติ หรือการอภิปรายแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติคือ การนำกิจกรรมมาใช้ในห้องเรียน เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ผ่านการแสดงบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีจุดประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติผ่านบทบาทที่ตนเองได้รับ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ

3.1 ความหมายของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

บทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมที่ถูกจัดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาผ่านสถานการณ์ที่กำหนดรวมถึงมีการสวมบทบาทต่าง ๆ นอกเหนือจากนั้น ผู้เรียนยังสามารถแสดง ความรู้สึก ความคิดผ่านบทบาทที่ตนเองได้รับ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และเกิดความสนุกสนานในการฝึกใช้ภาษาผ่านกิจกรรมนี้มากขึ้น

Ziafar et al. (2014) กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการให้โอกาสผู้เรียนในการแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง ผู้เรียนจะให้ความสนใจในเรื่องของสารสื่อสาร มากกว่าไวยากรณ์ และเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาโดยผ่านการพูด นอกจากนี้ Nunan (2003) กล่าวว่า เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนแสดงบทบาทตามบริบททางสังคมที่หลากหลายที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวันโดยที่ครูเป็นผู้ให้ข้อมูลในการแสดงแก่ผู้เรียนตามบทบาทที่ได้รับและ Harmer (1984) กล่าวว่า เป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลที่มีต่อผู้อื่นที่เป็นไปอย่างธรรมชาติในสถานการณ์ที่สมมติขึ้นเป็นกิจกรรมที่ผู้แสดงหรือผู้มีส่วนร่วมรู้เนื้อหาหรือหัวข้อที่จะแสดงว่าเกี่ยวข้องกับอะไร เพื่อแสดงออกมาในรูปแบบของการฝึกที่เน้นไปในการใช้ภาษาในการสื่อสาร เช่นเดียวกับ Ments (1989) กล่าวว่า คือการให้ผู้เรียนจินตนาการว่าตนเป็นบุคคลในสถานการณ์สมมติ จากนั้นให้ผู้เรียนแสดงบทบาทที่คิดว่าบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์นั้นรู้

จากความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติหมายถึง การที่ผู้สอนมีจุดประสงค์ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่ตัวเองได้รับมอบหมาย โดยผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด วิธีในการแก้ปัญหาในแต่ละสถานการณ์ตามที่ผู้เรียนคิดว่าเหมาะสม ซึ่งวิธีการเรียนการสอนแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนาน เกิดความสามัคคี และเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน ที่สำคัญเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาได้อย่างดี

3.2 ประโยชน์ของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

Ladousse (1987) ได้กล่าวถึงกิจกรรมบทบาทสมมติว่า เป็นกิจกรรมที่โน้มน้าวหัวใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและเพิ่มความมั่นใจของผู้เรียน ผู้เรียนจะให้ความสนใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษผ่านการแสดงบทบาทที่ตนเองได้รับ นอกเหนือจากนั้นผู้เรียนยังมีโอกาสแสดงความรู้สึกภายใน บอกปัญหาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านกิจกรรมนี้ ในขณะที่ Scarcella (1978) ได้พูดถึงกิจกรรมบทบาทสมมติว่า เป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาในเรื่องของคำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาโดยธรรมชาติ และคันทัน มุลทาทิ (2558) ได้สรุปประโยชน์ของกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกและเตรียมการใช้ภาษาที่หลากหลายสถานการณ์ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหา และเกิดความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ผ่านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

Harmer (1998) กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนจินตนาการว่าพวกเขากำลังอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันแล้วแสดงออกมา เช่นเดียวกับ Doff (1990) ที่กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติคือ กิจกรรมที่นำสถานการณ์ในชีวิตจริงมาสู่ห้องเรียน นอกจากนี้ Ments (1989) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้สึกที่ซ่อนอยู่ออกมา
2. นักเรียนสามารถพูดหัวข้อและปัญหาส่วนตัวในการสนทนา
3. นักเรียนเกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น
4. นักเรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม และแสดงให้เห็นถึงปัญหาสังคม
5. นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นจะถูกให้โอกาส และให้ความสำคัญต่อการแสดงออกในการแสดงภาษา ท่าทาง และอารมณ์

สรุปได้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาผ่านสถานการณ์ที่กำหนดและผ่านบทบาทที่ได้รับ กิจกรรมบทบาทสมมดียังมีประโยชน์อีกหลายด้าน เช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน มีส่วนร่วมในชั้นเรียนและเกิดความสามัคคีในกลุ่มผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้น กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งคำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาจากการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติและอิสระ

3.3 ประเภทของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติก่อนที่ครูผู้สอนจะนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้กับผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงรูปแบบและประเภทของบทบาทสมมติ มีนักภาษาศาสตร์ได้กล่าวถึงประเภทกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ดังนี้

Littlewood (1995) แบ่งประเภทของบทบาทสมมติออกเป็น 4 ประเภทคือ 1) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านบทสนทนา (Role Play controlled through cued dialogues) เป็นบทบาทสมมติที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดรายละเอียดและจัดเตรียมรูปแบบหน้าที่ของภาษาไว้ทั้งหมดผู้เรียนมีหน้าที่เพียงเรียนรู้และฝึกภาษาเป้าหมายตามรูปแบบที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ โดยผู้เรียนจะได้รับบัตรบทบาทพร้อมบทสนทนาฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญก่อนนำภาษาไปใช้แสดงตามบทบาทที่ได้รับ 2) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านบทสนทนาและให้ข้อมูลบางส่วน (Role play controlled through cues and information) เป็นบทบาทสมมติที่ผู้สอนกำหนดบทบาทให้บางส่วนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการหาข้อมูลในส่วนที่หายไปเป็นลักษณะที่นักเรียนต้องสนทนากันเพื่อหาข้อมูลคนละส่วน โดยบัตรบทสนทนาผู้เรียนคนที่หนึ่งอาจมีข้อมูลคำถาม และบัตรสนทนาของผู้เรียนคนที่สองมีข้อมูลคำตอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดการสนทนาปฏิสัมพันธ์ 3) บทบาทสมมติที่ควบคุมผ่านสถานการณ์และเป้าหมายที่กำหนด (Role play controlled through situation and goal) มีลักษณะกิจกรรมที่ครูกำหนดสถานการณ์และเป้าหมายไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ภาษาในการสนทนาขึ้นเองโดยมีแนวทางจากสถานการณ์และจุดมุ่งหมายทางภาษาเป็นแนวทางในการแสดงบทบาทสมมติ และ 4) บทบาทสมมติในรูปแบบของการโต้เถียงและการอภิปราย (Role Play in the form of debate or discussion) มีการกำหนดสถานการณ์ที่มีเนื้อหาบนพื้นฐานของความจริง เป็นลักษณะในการอภิปราย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น

Harper-Whalen and Morris (2005) กล่าวว่า บทบาทสมมติมี 3 ประเภทดังนี้

1) บทบาทสมมติที่มีบทบรรยาย (Fully scripted role play) คือ ผู้สอนจัดเตรียมตัวแบบไว้อย่างสมบูรณ์ ผู้เรียนมีหน้าที่เพียงอ่านและท่องจำซึ่งบทสนทนาอาจได้มาจากหนังสือเรียน ซึ่งภายหลังจากการสนทนาแล้วหน้าที่ของภาษาจะถูกเรียนรู้ในรูปแบบของการท่องจำ บทบาทสมมติประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่อยู่ในระดับผู้เรียนภาษาที่มีพื้นฐานความสามารถทางภาษาค่อนข้างน้อย 2) บทบาทสมมติกึ่งบรรยาย (Semi-scripted role play) คือ บทบาทสมมติที่ประกอบไปด้วยบทบรรยายและการเติมข้อมูลในส่วนที่หายไปในบทสนทนาโดยผู้เรียนจะต้องเติมข้อมูลให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ อีกด้วย นอกจากนี้หากผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาเพียงพอสามารถปรับเปลี่ยนบทสนทนาต้นแบบหรือสร้างบทสนทนาขึ้นเองตามความเหมาะสมได้ Livingstone (1986) กล่าวว่า บทบาทสมมติประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับต้นถึงระดับกลาง และ 3) บทบาทสมมติที่ไม่มีบทบรรยายหรือบทสนทนา (Nonscripted role play)

หมายถึง บทบาทสมมติที่แนะบทสนทนา (cued dialogues) แนะนำข้อมูลหรือแนะนำสถานการณ์และจุดมุ่งหมายโดยผู้สอนมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างทางภาษากิจกรรมน้อยลง ซึ่งผู้เรียนกำหนดบทสนทนาตามสถานการณ์ที่ผู้สอนแนะไว้เบื้องต้น บทบาทสมมติประเภทนี้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกออกมา บทบาทสมมติประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาที่ค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ธีรรัตน์ วิเชียรลม (2554) กล่าวว่า รูปแบบของกิจกรรมบทบาทสมมติแบ่งได้ 2 ประเภท คือ 1) การแสดงบทบาทสมมติที่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า ผู้สอนกำหนดสถานการณ์ขึ้นมา จากนั้นนำมาถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับฟัง แล้วมอบบทบาทตามความเหมาะสมการแสดงจะเน้นความพร้อมและการจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องนั้น ๆ และ 2) การแสดงบทบาทสมมติที่ไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า เป็นวิธีการสอนที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนหรือระหว่างที่มีการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อหาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวว่า บทบาทสมมติประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การแสดงบทบาทสมมติแบบละคร เป็นการแสดงบทบาทตามเรื่องราวที่มีอยู่แล้วผู้แสดงจะได้ทราบเรื่องราวทั้งหมดแต่จะไม่ได้รับบทที่กำหนดให้แสดงตามอย่างละเอียด ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามความคิดของตนและดำเนินเรื่องไปตามท้องเรื่องที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งมีลักษณะเหมือนละคร และ 2) การแสดงบทบาทสมมติแบบแก้ปัญหาเป็นการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้เรียนได้รับทราบสถานการณ์หรือเรื่องราวแต่เพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็นซึ่งมักเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือมีความขัดแย้งแฝงอยู่ ผู้แสดงบทบาทจะใช้ความคิดของตนในการแสดงออกและแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างเสรี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประเภทของบทบาทสมมติที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เป็นบทบาทสมมติที่มีบทและเป็นแบบเต็มข้อมูลบางส่วนในเวลาทดสอบเพื่อความเหมาะสมในการสอนและประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพื่อเปิดโอกาสในการฝึกปฏิบัติให้เกิดความสนุกสนานเกิดความมั่นใจและความชำนาญในการใช้ภาษาก่อนไปใช้ในสถานการณ์จริง

3.4 ขั้นตอนของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์นั้น ผู้สอนควรจะทำการจัดกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมและนำไปใช้ในการแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่กำหนดโดยเริ่มจากการฝึกภาษาจากง่ายไปยากตามลำดับ

Richards (2008); ทิศนา แคมมณี (2550) และ กาญจนา คุณารักษ์ (2558) กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไว้ ดังนี้ 1) ขั้นเตรียม เป็นขั้นทบทวนคำศัพท์ให้ผู้เรียนเพื่อนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาความรู้ในโลกความจริงและบริบทของบทบาทสมมติ ระบุ ติความ

ปัญหาหรือแนะนำปัญหาให้ชัดเจน เปิดประเด็น อธิบายบทบาท ผู้สอนและผู้เรียนนำเสนอ สถานการณ์และบทบาทสมมติ 2) ขั้นตอนคัดเลือกตัวแสดง ผู้สอนและผู้เรียนอธิบายลักษณะของตัวละคร วิเคราะห์บทผู้เรียนกำหนดฉาก เลือกผู้แสดงบทบาท แต่ยังไม่ต้องสร้างบทสนทนา 3) ขั้นสาธิตและ ดึงความรู้เป็นขั้นแบบอย่าง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นการแนะนำและดึง ความรู้แต่ละขั้นออกมาและเป็นการสอนหน้าที่ของภาษาที่จำเป็นสำหรับแต่ละขั้นตอน 4) ขั้นฝึกและ ทบทวน เป็นการช่วยเหลือและฝึกผู้เรียนโดยใช้บทสนทนาที่เตรียมไว้บอกบทบาทหรือจัดเตรียม ภาษาเพื่อการฝึก รวมถึงการช่วยเหลืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม 5) ขั้นแสดง ผู้แสดงแสดงตามบทบาท ที่ได้รับและสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก และ 6) ขั้นอภิปรายและประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นสำคัญ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ตลอดถึงพฤติกรรมที่แสดงออก ของผู้แสดงสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับอาจรวมถึงความถูกต้องในด้านการใช้ภาษาประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน การแก้ไขข้อผิดพลาดเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนตลอดถึงปรับปรุงการแสดงครั้งต่อไป ในขณะที่ Krish (2001) ได้แบ่งขั้นตอนของการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไว้ 3 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 เตรียมการ ผู้สอนสร้างบรรยากาศ เตรียมความพร้อม คัดเลือกบทให้ผู้แสดง ขั้น ที่ 2 การแสดง ผู้เรียนทำการแสดง ผู้เรียนกลุ่มผู้ชมต้องทำการจดบันทึกการแสดงและการใช้ภาษา ของผู้แสดง และขั้นที่ 3 หลังการแสดง ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นที่ได้บันทึกไว้ พร้อมทั้งเสนอแนะหรือ แสดงความเห็นเพื่อผู้สอนจะนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงในครั้งต่อไป

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นั้น ผู้สอนจะต้อง มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน โดยในขั้นตอนแรกมีการเตรียมความพร้อมในด้านของ ภาษา บทบาท และสถานการณ์ให้แก่ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจกับบทบาทและ สถานการณ์ รวมถึงได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความพร้อมก่อนการแสดงบทบาทสมมติ ต่อจากนั้น ให้คำศัพท์ วลี และโครงสร้างประโยคที่เป็นประโยชน์ ให้โอกาส และเวลาในการฝึกฝน ให้ความสำคัญ เตรียมตัว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม หลังจากนั้นผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทที่ตนเองได้รับ ให้เหมาะสม โดยอาศัยประสบการณ์จากชีวิตจริง จนทำให้คนดูเกิดความเชื่อว่าเรากำลังเป็นคน ๆ นั้น จริง และในขั้นตอนสุดท้ายควรจะมีการทบทวนและอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติ ของผู้เรียนเพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ถ้ามถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรม รวมทั้ง การให้คำแนะนำในพฤติกรรมและการใช้ภาษาที่เหมาะสม สามารถนำไปเป็นแนวทาง ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป และมากกว่านั้นเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านภาษา อีกด้วย

งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย ประโยชน์ ประเภท และขั้นตอนการจัดการเรียน การสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้เห็นว่ากิจกรรมดังกล่าว มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึก ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติ แต่จะต้องดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอนเริ่มจาก

การเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน กำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอน แนะนำตัวละคร บทบาท และสถานการณ์ หลังจากนั้นให้ความรู้ทางด้านภาษาไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ และรูปประโยค ทางภาษาที่ใช้ในการแสดง และให้ผู้เรียนมีการฝึกใช้ภาษาผ่านกิจกรรม เช่น การสัมภาษณ์ การถาม – ตอบ และเกมต่าง ๆ มีการกำหนดตัวละครและบทในการแสดง ให้ความเวลาในการเตรียมตัว ก่อนการแสดง และนำเสนอผ่านการแสดงในกิจกรรมบาทสมมติ ในช่วงท้ายสุดของการจัดการเรียน การสอนควรให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นผ่านการอภิปราย หลังจากนั้นให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในด้าน การใช้ภาษาให้เหมาะสม (Richards, 2008; Krish, 2001) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาจัดทำรูปแบบการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบาทสมมติ 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสาธิตและ ดึงความรู้ และ 3) ขั้นฝึกและทบทวน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบาทสมมติ มีประสิทธิภาพสูงสุด

4. การวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

4.1 วิธีทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

การทดสอบทักษะการพูด ถือว่าเป็นทักษะที่ท้าทายทั้งการเตรียมการทดสอบ การดำเนินการ และการให้คะแนน ด้วยเหตุนี้คนส่วนใหญ่จึงพบข้อจำกัดหลายประการในการวัดทักษะทางด้าน การพูด อย่างไรก็ตามนักวิชาการหลายท่านได้เสนอวิธีการทดสอบความสามารถด้านการพูดหลายรูปแบบ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทของการสอบพูด Thornberry (2011) ได้กล่าวถึงประเภทของการสอบพูด ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ควรจัดขึ้นในห้องที่แยกออกจากห้องเรียน และเรียกผู้เรียน เข้าไปสัมภาษณ์ทีละคน ระหว่างนั้นผู้สอนอาจมอบหมายผู้เรียนคนอื่นในห้องเรียนให้ทำภาระงานการ เขียนหรืออ่าน การสัมภาษณ์นั้นค่อนข้างไม่เป็นปรนัยในแง่ของรูปภาษาที่ใช้สนทนา จึงไม่ใช่เรื่อง แปลกหากผลการให้สัมภาษณ์ของผู้เรียนมีคุณภาพต่ำ ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ประเมินอาจจะยากที่ต้อง รักษาความลึกลับในการสัมภาษณ์พร้อมกับประเมินความสามารถด้านการพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ ในช่วงเวลาเดียวกัน วิธีหลีกเลี่ยงปัญหาเหล่านี้ทำได้โดยพูดคุยกับผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยบริบท ที่เป็นกันเองในเบื้องต้นจะช่วยผ่อนคลายบรรยากาศได้ โดยเฉพาะควรมีการกำหนดเวลาหนึ่งหรือสอง นาทีเพื่อให้ผู้เรียนเตรียมตัวหากพบว่าหัวข้อนั้นยาก ควรมีบุคคลที่สามเป็นผู้ร่วมประเมินเพื่อประกัน ความเที่ยงตรงของการประเมิน

2. การพูดสด ผู้เรียนจะได้เตรียมตัวและเลือกหัวข้อที่จะนำเสนอแบบสั้น ๆ ด้วยตนเอง มาก่อนการวัดผลและการประเมินความสามารถของผู้เรียนนั้นต้องเปิดกว้าง หากมีผู้เรียนคนอื่นรับ บทบาทเป็นผู้ชมควรให้มีการถาม – ตอบด้วยซึ่งจะเป็นการพิสูจน์ความสามารถของผู้พูด

ในการโต้ตอบอย่างเป็นธรรมชาติแต่การให้ผู้เรียนพูดหรือนำเสนอนั้นต้องเป็นการทดสอบที่มีเหตุผล และตอบสนองต่อจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน

3. บันทึกลีขียงการพูด การบันทึกเสียงการพูดช่วยให้ผู้เรียนกดดันน้อยกว่าการพูดต่อหน้าสาธารณชน เป็นรูปแบบการสอบที่ไม่เป็นทางการและไม่ต้องฝึกฝนมากเท่าการพูดสด (Live monologues) ผู้เรียนมีโอกาสได้บันทึกเสียงพูดของตนเองเกี่ยวกับหัวข้อที่ครูเลือกให้ หรือตนเองเลือกเอง เช่น หัวข้อกีฬาหรือกิจกรรมยามว่างที่ชอบ ข้อดีของการสอบแบบนี้คือผู้เรียนจะได้ส่งงานหลังจากที่ผู้สอนสอนเนื้อหา นั้น ๆ จบแล้วและสามารถตรวจสอบผลลัพธ์ได้ด้วย “การตรวจสอบสามด้าน” (triangulation) คือวิธีที่ผู้ตรวจจะนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

4. บทบาทสมมติ การเล่นเกมบทบาทสมมติของผู้เรียนในห้องเรียนสามารถนำมาใช้ในการสอบได้ “บทบาท” สามารถเล่นได้ทั้งผู้สอบหรือผู้เรียน แต่อธิพลของคู่สนทนาเป็นเรื่องที่ควบคุมยาก บทบาทสมมติจึงไม่ต้องใช้ทักษะการแสดงที่ซับซ้อนหรือจินตนาการที่มากมาย การใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

5. การทำงานร่วมกันและการอภิปราย เป็นวิธีการที่คล้ายกับการเล่นเกมบทบาทสมมติ ใช้ในกรณีที่ไม่ต้องมีการการสมมติแต่ต้องการลงมือทำด้วยตนเองหรือผู้เรียนเลือกสถานการณ์ที่ตอบสนองความคิดเห็นของตนเองต่อรูปแบบ (theme)

Finocchiaro (1983) ได้เสนอวิธีการทดสอบทักษะการพูดดังนี้

1) ให้พูดประโยคสั้น ๆ ตามผู้สอนหรือตามที่ได้ยินจากเทปบันทึกเสียง 2) ให้อ่านออกเสียงประโยคต่าง ๆ 3) ให้ผู้เรียนบรรยายวัตถุอย่างหนึ่ง โดยใช้ภาษาที่เรียน 4) ให้ผู้เรียนบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด อาจให้คำสั่งเป็นภาษาแม่ 5) ให้ผู้เรียนพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ผู้สอนควรให้มีหัวข้อที่หลากหลาย และ 6) ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทเป็นผู้สัมภาษณ์และพยายามหาข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากผู้ถูกสัมภาษณ์และจดบันทึก

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544) ที่แบ่งการวัดทักษะการพูดไว้ 3 แบบ คือ

1. การวัดแบบตรง เป็นวิธีการวัดที่ให้ผู้เข้ารับการทดสอบได้แสดงความสามารถในการพูดตามสถานการณ์จริงอย่างเป็นธรรมชาติ เช่น การสนทนาตามหัวข้อที่กำหนดให้กับคู่สนทนาหรือโดยใช้บทบาทสมมติที่กำหนด

2. การวัดแบบกึ่งตรง เป็นวิธีการวัดที่ใช้ตัวกระตุ้นหรือตัวข้อสอบที่มีการเตรียมไว้ล่วงหน้า เช่น การทดสอบการพูดที่บันทึกข้อความไว้ในเทปให้ผู้เข้าสอบ บันทึกเสียงของตนเองลงในเทป การสอบที่สถานการณ์สอบอยู่ในห้องปฏิบัติการ การให้ผู้เรียนดูรูปภาพแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วเล่าเรื่องตามภาพ

3. การวัดแบบอ้อม เป็นวิธีวัดทักษะการพูดโดยใช้ทักษะรับสารเป็นสื่อในการวัด เช่น การพูดประโยคซ้ำตามผู้สอนหรือต้นแบบ การพูดตามสถานการณ์สั้น ๆ ที่ได้ฟังจากแถบบันทึกเสียง

ให้ฟังบทสนทนาที่ไม่สมบูรณ์แล้วเลือกคำพูดโดยใช้การอ่าน ผู้เข้าสอบต้องเลือกคำพูดโต้ตอบที่เหมาะสม หรืออาจให้ผู้เข้าสอบเขียนตอบแทนการเลือกตอบก็ได้

จากข้อความข้างต้น ในการวัดทักษะการพูดนั้นมามีวิธีการวัดแบบตรง แบบกึ่งตรงและแบบอ้อม ซึ่งมีลักษณะกิจกรรมการวัดผลที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งก่อนจะทำการวัดและประเมินผลทักษะการพูดผู้สอนควรศึกษาและเลือกแนวทางการวัดที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลที่แท้จริง ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการทดสอบการพูดภาษาอังกฤษแบบตรง เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการพูดตามสถานการณ์จริงอย่างเป็นธรรมชาติ และผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างรู้สึกอิสระและเป็นไปในลักษณะสนทนามากกว่าการสอบโดยมุ่งเน้นผลของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

4.2 เกณฑ์การประเมินความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษ

ทักษะและกระบวนการพูดภาษาอังกฤษต้องมีเกณฑ์การประเมิน (Criteria) หรือการให้คะแนน Scoring Rubric คือ เกณฑ์การให้คะแนนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบหรือสร้างขึ้นมาเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เกณฑ์การประเมินจะต้องมีความชัดเจนในการให้คะแนน มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

Nitko (1996) ได้กล่าวถึงชนิดของการให้คะแนน (Scoring Rubric) ไว้ดังต่อไปนี้

1. Holistic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการให้คะแนน คือเป็นการประเมินผลงานหรือชิ้นงานในภาพรวม
2. Analytic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบและคุณลักษณะ แล้วนำส่วนต่าง ๆ ของคุณลักษณะมาทำการรวมกันเพื่อประเมินผล
3. Annotated Holistic Rubrics มีลักษณะคล้ายกับแบบ holistic rubrics การให้คะแนนแบบ Holistic Rubrics จะพิจารณาคะแนนแบบครั้งเดียวต่อผลงานหนึ่งชิ้น

ส่วน Heaton (1978) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินความสามารถไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความถูกต้อง

ระดับ 3 หมายถึง ใช้คำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างประโยคถูกต้องและเหมาะสมมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 1 แห่ง

ระดับ 2 หมายถึง ใช้คำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างประโยคถูกต้องและมีข้อผิดพลาด 2-3 แห่ง

ระดับ 1 หมายถึง ใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างประโยคแบบง่าย ๆ และมีข้อผิดพลาด ตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป

2. ความคล่องแคล่ว

- ระดับ 3 หมายถึง พูดสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและสามารถทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้
อย่างต่อเนื่อง ชำเลียงดูคำเป็นบางครั้ง
- ระดับ 2 หมายถึง การพูดสื่อสารส่วนใหญ่ค่อนข้างราบรื่นมีการชำเลียงดูคำหลายครั้ง
พูดไม่ปะติดปะต่อเป็นบางครั้ง แต่สื่อความหมายให้เข้าใจได้
- ระดับ 1 หมายถึง จำเป็นต้องใช้ความพยายามในการพูดเป็นอย่างมาก ชำเลียงดูคำศัพท์
ที่ต้องการอยู่บ่อย ๆ การสื่อสารค่อนข้างหยุดชะงัก และไม่ปะติดปะต่อ
ใช้สำนวนได้อย่างจำกัด

3. การจัดเรียงลำดับเนื้อหา

- ระดับ 3 หมายถึง พูดได้ตรงประเด็นมีการลำดับเนื้อหาได้อย่างถูกต้องครอบคลุมมีใจความ
หลักใจความรอง และการยกตัวอย่างให้เข้าใจได้ง่าย
- ระดับ 2 หมายถึง พูดได้ตรงประเด็น มีการลำดับเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง มีใจความหลักและ
ใจความรอง ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้
- ระดับ 1 หมายถึง พูดไม่ตรงประเด็น ลำดับเนื้อหาไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ

4. การใช้สื่อประกอบการนำเสนอ

- ระดับ 3 หมายถึง มีการใช้สื่อประกอบช่วยในการอธิบายได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับ
เนื้อหา ทำให้การนำเสนอน่าสนใจ
- ระดับ 2 หมายถึง มีการใช้สื่อประกอบในการนำเสนอเป็นบางครั้งบางคราว แต่ไม่
สอดคล้องกับเนื้อหา
- ระดับ 1 หมายถึง ไม่มีการใช้สื่อประกอบหรือไม่ใช้เลย

Harris (1990) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดโดยแบ่ง
การให้คะแนนเป็น 5 ด้านโดยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation)

- ให้ 1 คะแนน การออกเสียงมีปัญหาจนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้เลย
- ให้ 2 คะแนน การออกเสียงมีปัญหาซึ่งยากแก่การทำความเข้าใจ
- ให้ 3 คะแนน การออกเสียงมีปัญหาอยู่บ้าง มักจะออกเสียงผิดทำให้เกิดความสับสน
- ให้ 4 คะแนน สามารถออกเสียงได้ดี แต่ยังมีปัญหาในการออกเสียงบางเสียงอยู่
- ให้ 5 คะแนน สามารถออกเสียงได้เทียบเท่าชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา

2. ไวยากรณ์ (Grammar)

- ให้ 1 คะแนน ไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้เนื่องจากใช้ไวยากรณ์ผิดมาก
- ให้ 2 คะแนน สามารถใช้ไวยากรณ์ง่าย ๆ ได้ แต่มีการเรียงลำดับคำ ผิดบ่อย ๆ
- ให้ 3 คะแนน ผู้พูดยังคงมีการใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ่อยครั้ง ความหมายผิดไปบ้าง
- ให้ 4 คะแนน ผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์อยู่บ้าง แต่สื่อความหมาย
- ให้ 5 คะแนน ผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย

3. คำศัพท์ (Vocabulary)

- ให้ 1 คะแนน ผู้พูดไม่สามารถสนทนาได้เนื่องจากขาดความรู้ด้านคำศัพท์
- ให้ 2 คะแนน ผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดและมีความรู้ด้านคำศัพท์จำกัดมาก
- ให้ 3 คะแนน ผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ประโยคคำพูดที่ใช้ในการสนทนาอยู่ในวงจำกัด
- ให้ 4 คะแนน ผู้พูดใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมในบางครั้ง
- ให้ 5 คะแนน ผู้พูดมีความสามารถในการใช้คำศัพท์สำนวนได้เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

4. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

- ให้ 1 คะแนน ผู้พูดมีการหยุดเว้นวรรคในการพูดนานมาก ไม่สามารถสนทนากัน
- ให้ 2 คะแนน ผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดอยู่เสมอ และหยุดคิดเป็นเวลานานบ้าง
- ให้ 3 คะแนน ความเร็วและความคล่องแคล่วในการพูดยังมีไม่ค่อยมากนัก
- ให้ 4 คะแนน ผู้พูดมีความคล่องแคล่วในการพูดดีแต่ก็มีการพูดสะดุด
- ให้ 5 คะแนน ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจได้ (Comprehension)

- ให้ 1 คะแนน ผู้พูดไม่สามารถพูดเพื่อการสื่อความหมายให้เข้าใจได้เลย
- ให้ 2 คะแนน ผู้พูดมีความยากลำบากในการคิดคำพูด จะพูดซ้ำ พูดคำซ้ำไปซ้ำมา
- ให้ 3 คะแนน ผู้พูดเข้าใจสิ่งที่พูด แต่พูดได้ค่อนข้างช้าและมีการพูดซ้ำ
- ให้ 4 คะแนน ผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ครบถ้วนแต่พูดช้าบ้างเป็นบางครั้ง
- ให้ 5 คะแนน ผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมดโดยไม่มีปัญหาเลย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ได้จัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล โดยกล่าวถึงกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ว่าเป็นมาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษา เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินความสามารถของภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในปี ค.ศ. 2002 ซึ่งแบ่งกลุ่มผู้เรียนไว้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (Basic User) 2) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ (Independent User) และ 3) กลุ่มผู้ใช้ภาษาคล่องแคล่ว (Proficient User) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน (Basic User)

ระดับ A1 (Beginner) ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถแนะนำตัวเองและผู้อื่น สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับบุคคลอื่น เช่น เขาอยู่ที่ไหน รู้จักใครบ้าง มีอะไรบ้าง และตอบคำถามเหล่านี้ได้ ทั้งยังสามารถเข้าใจบทสนทนาเมื่อคู่สนทนาพูดช้าและชัดเจน

ระดับ A2 (Elementary) ผู้เรียนสามารถใช้และเข้าใจประโยคในชีวิตประจำวัน (ในระดับกลาง) เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว การจับจ่ายใช้สอย สถานที่ ภูมิศาสตร์ การทำงาน และสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปในการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถบรรยายความคิดฝัน ความคาดหวัง ประวัติสิ่งแวดล้อม และสิ่งอื่น ๆ

2. กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ (Independent User)

ระดับ B1 (Intermediate) ผู้เรียนสามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปถ้าเป็นหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ เช่น การทำงาน โรงเรียน เวลาว่าง ฯลฯ สามารถจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ สามารถบรรยายประสบการณ์ เหตุการณ์ความคิดฝัน ความหวัง พร้อมให้เหตุผลสั้น ๆ ได้

ระดับ B2 (Upper Intermediate) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับดี สามารถใช้ภาษาพูดและเขียนได้แทบทุกเรื่องอย่างถูกต้อง และคล่องแคล่ว รวมทั้งสามารถอ่านและทำความเข้าใจบทความที่มีเนื้อหายากขึ้นได้

3. กลุ่มผู้ใช้ภาษาคล่องแคล่ว (Proficient User)

ระดับ C1 (Advanced) ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้ สามารถแสดงความคิดเห็นความรู้สึกของตนได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่ต้องหยุดคิดคำศัพท์ สามารถใช้ภาษาทั้งในด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับ C2 (Proficiency) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างดีเยี่ยมใกล้เคียงเจ้าของภาษาสามารถใช้ภาษามาตรฐานได้อย่างสละสลวย ถูกต้องตามจุดประสงค์ที่จะสื่อสารได้ดี สามารถอ่านบทความที่เป็นภาษาต้นฉบับได้เข้าใจ สามารถเลือกใช้ภาษาสำหรับพูดและเขียนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อความยาว ๆ ที่ซับซ้อนในหัวข้อหลากหลาย และเข้าใจความหมายแฝงได้

ศูนย์ฯ (2555) ได้สรุปและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) ที่มุ่งเน้นการประเมินการพูดใน 5 ด้าน แต่ละด้านแบ่งความสามารถเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ด้านที่ 1. ความถูกต้องของการออกเสียงและการใช้ภาษา (Accuracy in Pronunciation and Grammar)

- ให้ 1 คะแนน พูดออกเสียงผิดบ่อยมาก ใช้โครงสร้างผิดหลักไวยากรณ์บ่อยมาก
- ให้ 2 คะแนน พูดออกเสียงผิดบ้าง โครงสร้างประโยคผิดบ้าง
- ให้ 3 คะแนน พูดออกเสียงผิดเล็กน้อย โครงสร้างประโยคผิดเล็กน้อย
- ให้ 4 คะแนน พูดออกเสียงถูกต้องคล้ายเจ้าของภาษา โครงสร้างประโยคถูกต้อง

ด้านที่ 2. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness)

- ให้ 1 คะแนน เลือกใช้ภาษาไม่เหมาะสมไม่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจได้
- ให้ 2 คะแนน เลือกใช้ภาษาไม่เหมาะสมอยู่บ้าง
- ให้ 3 คะแนน เลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่
- ให้ 4 คะแนน เลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ด้านที่ 3. ความเป็นธรรมชาติในการพูดภาษา (Naturalness)

- ให้ 1 คะแนน ขาดความเป็นธรรมชาติในการแสดงสีหน้าและท่าทาง
- ให้ 2 คะแนน มีความเป็นธรรมชาติในการแสดงสีหน้า ท่าทาง ในระดับพอใช้
- ให้ 3 คะแนน มีความเป็นธรรมชาติในการแสดงสีหน้า ท่าทาง ในระดับดี
- ให้ 4 คะแนน มีความเป็นธรรมชาติในการแสดงสีหน้า ท่าทาง ในระดับดีมาก

ด้านที่ 4. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

- ให้ 1 คะแนน พูดช้ามาก มีการหยุดเว้นวรรคานานมาก ไม่สามารถสื่อสารได้
- ให้ 2 คะแนน พูดช้ามีการหยุดเว้นช่วงในการพูดอยู่เสมอ
- ให้ 3 คะแนน พูดได้คล่องแคล่วในระดับพอใช้ มีการล้มเหลวขณะพูดบ้าง
- ให้ 4 คะแนน พูดได้อย่างคล่องแคล่วใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา

ด้านที่ 5. ความสำเร็จในการทำกิจกรรม (Task Achievement)

- ให้ 1 คะแนน สามารถพูดเพื่อทำกิจกรรมได้น้อยมาก
- ให้ 2 คะแนน ประสบปัญหาในการพูดเพื่อทำกิจกรรมอยู่บ้าง
- ให้ 3 คะแนน พูดเพื่อทำกิจกรรมยังไม่ชัดเจนนักในบางประเด็น
- ให้ 4 คะแนน พูดเกี่ยวกับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

Clark (1972) ได้ให้เกณฑ์การวัดคะแนนความสามารถการพูดไว้ 4 ระดับ เริ่มจากระดับที่ 1 – 4 ดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation)

ระดับที่ 1 = ยังพูดไม่ได้และสนทนาโต้ตอบไม่ได้

ระดับที่ 2 = ออกเสียงผิดบ่อยครั้ง ออกเสียงเข้าใจยาก

ระดับที่ 3 = ออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว

ระดับที่ 4 = ออกเสียงถูกต้อง พุดได้

2. คำศัพท์ (Vocabulary)

ระดับที่ 1 = ใช้คำศัพท์ผิดและโต้ตอบสนทนาไม่ได้

ระดับที่ 2 = ใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ๆ แต่ใช้ในสถานการณ์ได้

ระดับที่ 3 = สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ เลือกใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสม

ระดับที่ 4 = ใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

3. ไวยากรณ์ (Grammar)

ระดับที่ 1 = ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิด ไม่สามารถสื่อสารได้

ระดับที่ 2 = ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด วลีถูกต้องบ้าง

ระดับที่ 3 = ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

ระดับที่ 4 = ไม่มีข้อผิดพลาดทางการใช้คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา

4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

ระดับที่ 1 = มีการหยุดและคิดนาน ในการพูดประโยค

ระดับที่ 2 = พูดไม่ต่อเนื่อง แต่ค่อย ๆ พูดใหม่ได้

ระดับที่ 3 = การพูดดูเป็นธรรมชาติ แต่ยังไม่คล่องแคล่ว

ระดับที่ 4 = การพูดเป็นธรรมชาติ มีความต่อเนื่องและราบรื่นคล้ายกับเจ้าของภาษา

Weir (1993) ได้จัดระดับความสามารถในการพูดออกเป็น 4 ส่วน โดยได้กำหนดรายละเอียดในการประเมินของแต่ละระดับ ไว้ดังนี้

1. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา

ระดับ 0 หมายความว่า ไม่สามารถพูดสื่อสารได้

ระดับ 1 หมายความว่า สามารถพูดสื่อสารได้ในวงจำกัดมาก ลักษณะการใช้คำพูดในทางสังคมยังไม่เหมาะสม

ระดับ 2 หมายความว่า มีความพยายามที่จะพูดโต้ตอบ แต่มีความเข้าใจผิดเกิดขึ้นบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ภาษาในทางสังคม

ระดับ 3 หมายความว่า ความผิดพลาดในการพูดสื่อสารมีน้อย ไม่เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องราวได้ สื่อสารได้ดี

2. ความสามารถในการใช้คำศัพท์

ระดับ 0 หมายความว่า ใช้คำศัพท์ในการพูดได้เพียงพื้นฐานง่าย ๆ เบื้องต้น

ระดับ 1 หมายความว่า ใช้คำศัพท์ได้ในวงจำกัด สามารถใช้คำศัพท์อยู่ในหัวข้อที่จำกัด ใช้คำไม่ค่อยถูกต้อง หรือใช้คำซ้ำ ๆ

- ระดับ 2 หมายความว่า ใช้คำไม่ถูกต้องตรงประเด็น บางครั้งทำให้เกิดความเข้าใจผิด มีความลึกลับและใช้คำอธิบายววน
- ระดับ 3 หมายความว่า สามารถใช้คำศัพท์ในการสื่อสารได้มาก และถูกต้องไม่ววน สามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี

3. ความสามารถในการใช้ไวยากรณ์

- ระดับ 0 หมายความว่า ไม่สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ระดับ 1 หมายความว่า สามารถพูดได้เป็นคำ ๆ ไม่เป็นประโยค เรียงประโยคไม่ถูกต้อง ใช้โครงสร้างประโยคสับสน
- ระดับ 2 หมายความว่า ใช้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์บ้าง มีการพัฒนารูปแบบการใช้ภาษามากขึ้น แต่บางครั้ง ไม่สามารถพูดเชื่อมโยงเหตุการณ์และใช้ประโยคให้สัมพันธ์กัน
- ระดับ 3 หมายความว่า ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ผิดพลาดน้อยมาก

4. ความสามารถในการใช้ภาษาที่เข้าใจได้

- ระดับ 0 หมายความว่า ไม่สามารถพูดให้เข้าใจได้ เพราะไม่มีจังหวะในการพูด ไม่มีระดับเสียงสูงต่ำและไม่มีการเน้นเสียงหนักเบาของคำ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่เข้าใจในเรื่องที่จะพูด
- ระดับ 1 หมายความว่า มีสำเนียงภาษาแม่เข้ามาแทรกในขณะที่พูด ทำให้เข้าใจยาก บางครั้งต้องขอให้พูดซ้ำบ่อย ๆ จึงจะเข้าใจ
- ระดับ 2 หมายความว่า สามารถพูดให้เข้าใจได้บ้าง แต่มีการพูดผิดจังหวะเน้นเสียงผิดที่ หรือใช้ระดับเสียงผิดบ้าง
- ระดับ 3 หมายความว่า สามารถใช้ภาษาได้คล่อง สื่อความหมายให้เข้าใจได้เป็นอย่างดี แม้ว่าจะมีสำเนียงผิดเพี้ยนบ้างไม่เหมือนเจ้าของภาษา แต่ไม่มีปัญหาในการสื่อสาร

5. ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

- ระดับ 0 หมายความว่า หยุดพูดนาน ๆ คำพูดไม่ได้ใจความหรือไม่พูด
- ระดับ 1 หมายความว่า หยุดพูดบ่อย ๆ ตะกุกตะกัก แต่สามารถพูดซ้ำและพูดต่อเนื่องไปได้ในวลีสั้น ๆ
- ระดับ 2 หมายความว่า พูดต่อเนื่องเป็นธรรมชาติในความยาวระดับหนึ่ง มีคำเชื่อมแต่มีการหยุดชะงักบ้าง บางครั้งลืกละหรือหยุดเว้นช่วงจังหวะการพูดในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม

ระดับ 3 หมายความว่า พูดได้อย่างต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ ใช้คำเชื่อมเหมาะสมแทบไม่มีการลังเล หรือหยุดเว้นช่วงการพูด

6. ความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องของเนื้อหา

ระดับ 0 หมายความว่า โต้ตอบด้วยภาษา หรือคำพูดที่ไม่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์

ระดับ 1 หมายความว่า โต้ตอบด้วยภาษา หรือคำพูดที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องในวงจำกัด

ระดับ 2 หมายความว่า โต้ตอบได้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ แต่ยังมีช่องว่าง หรือ ความซ้ำซ้อน

ระดับ 3 หมายความว่า โต้ตอบได้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ทุกประการ

หลังจากได้ศึกษาความสำคัญและรูปแบบของเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษแล้วนั้น ทำให้เห็นได้ว่าเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดมีความสำคัญ เป็น อย่างมากเพื่อวัดและประเมินผลความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลในการ ส่งเสริม พัฒนาทั้งผู้เรียนและผู้สอนรวมถึงการจัดการเรียนการสอนได้อีกด้วย และรูปแบบการ ประเมินจะมี จุดเด่นที่เห็นได้ชัดคือ ระดับคะแนนจะถูกแบ่งเป็นระดับจากมากไปน้อยตามระดับ ความสามารถ และ Nitko (1996) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ประเมินความสามารถแบบชิ้นงานในภาพรวม (Holistic Rubric) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินความสามารถหลาย ๆ ด้านพร้อมกัน และเกณฑ์การ ประเมินความสามารถแบบแยกส่วน (Analytic rubric) คือรูปแบบการประเมินที่แยกความสามารถ แต่ละด้านออกจากรูปแบบอย่างชัดเจน จากการศึกษาพบว่านักวิชาการส่วนใหญ่ได้เลือกทำแบบประเมิน แบบแยกส่วนเพื่อเป็นการประเมินหาจุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียนแต่ละด้านอย่างชัดเจน เช่น Heaton (1990); Harris (1990); สุนิตา (2555); Clark (1972) และ Weir (1993) ซึ่งด้านความสามารถ ในการประเมินของ Harris (1990); Clark (1972) และ Weir (1993) จะมีหัวข้อคล้าย ๆ กัน คือ ความคล่องแคล่ว การออกเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์ ดังตารางสังเคราะห์ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

การประเมินการพูด ภาษาอังกฤษ	สุนิตา (2555)	Heaton (1990)	Weir (1993)	Harris (1990)	Clark (1972)	ผลการ สังเคราะห์
ความถูกต้อง		✓				
ความคล่องแคล่ว	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การจัดเรียงลำดับ เนื้อหา		✓				
การใช้สื่อประกอบการ นำเสนอ		✓				

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ (ต่อ)

การประเมินการพูด ภาษาอังกฤษ	สุนีตา (2555)	Heaton (1990)	Weir (1993)	Harris (1990)	Clark (1972)	ผลการ สังเคราะห์
การออกเสียง				✓	✓	✓
ไวยากรณ์			✓	✓	✓	✓
คำศัพท์			✓	✓	✓	✓
ความเข้าใจได้				✓		
ความถูกต้องของการ ออกเสียงและการใช้ ภาษา	✓					
ความเหมาะสมของ การใช้ภาษา	✓		✓			✓
ความเป็นธรรมชาติใน การพูดภาษา	✓					
ความสำเร็จในการทำ กิจกรรม	✓					
ความสามารถในการใช้ ภาษาที่เข้าใจได้			✓			
ความสัมพันธ์ และ เกี่ยวข้องของเนื้อหา			✓			

จากตารางจะเห็นว่า ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่มีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกัน อย่างน้อย 5 ท่าน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ความคล่องแคล่ว (Fluency) 2) ไวยากรณ์ (Grammar) 3) คำศัพท์ (Vocabulary) 4) การออกเสียง (Pronunciation) และ 5) ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness) โดยผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกการประเมินได้เป็น 3 ด้าน คือ ความคล่องแคล่ว (Fluency) คำศัพท์ (Vocabulary) และการออกเสียง (Pronunciation) แบ่งเป็น 5 ระดับความสามารถได้แก่ 4 3 2 1 และ 0 คะแนน ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งความรู้พื้นฐานทางด้านหลักกฎเกณฑ์ทางด้านภาษายังไม่มากพอ อีกทั้งในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนมีพัฒนาการในด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากกว่าการเน้นความถูกต้องในด้าน

หลักกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษอย่างสมจริงพร้อมทั้งใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่ามีงานวิจัยมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในประเทศไทย พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รสสุคนธ์ โทอุบล (2562) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของสถาบันสอนภาษาเมืองไทย ได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนกิจกรรมบทบาทสมมติ ขั้นกิจกรรมบทบาทสมมติ และขั้นหลังกิจกรรมบทบาทสมมติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบ t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ณัฐชญา บุปผาชาติ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 5 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง ซึ่งผลการวิจัยพบว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 4.75, S.D. = 0.42)

เนตรชนก โฉมทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้วิธีสอน บทบาทสมมติร่วมกับกลวิธีการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 26 คน เป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D) ใช้แบบแผนการวิจัย แบบ Time Series Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2) แบบประเมินความสามารถด้านการพูดสื่อสาร 3) แบบประเมิน ความสามารถตนเองด้านการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ 4) แบบบันทึกการใช้กลวิธีการสื่อสาร 5) ประเด็นคำถามการทบทวนหลังปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review : AAR) 6) แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการใช้กลวิธีการสื่อสารร่วมกับวิธีสอนบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดสื่อสาร ภาษาอังกฤษ พบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษโดยภาพรวม อยู่ในระดับดี 2) นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้วิธีสอนบทบาทสมมติร่วมกับ กลวิธีการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับมากและ ข้อเสนอแนะเห็นควรให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น โดยการเรียนรู้กับครูชาวต่างชาติเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้ด้านการออกเสียง

กมลพัฒน์ ไชยสงคราม (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและ ศึกษาเจตคติที่มีต่อการสอนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 คน ซึ่งการทดลองใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 36 ชั่วโมง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียน และนักศึกษายังมีเจตคติต่อการสอนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับ ดีมาก

อัศวินท์ พละศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และ ความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชา การบัญชี ชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1) โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play) กับการสอนแบบปกติ วิทยาลัยเทคนิค เดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและเพื่อเปรียบเทียบความ พึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1) โดยใช้ บทบาทสมมติ (Role Play) กับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มทดลองโดยวิธีการสอน

แบบบทบาทสมมติ จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมโดยวิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 30 คน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างละ 4 แผน ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมติ มีผลการเรียนรู้ในด้านภาษาอังกฤษ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 (ปวช. 1) โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play) สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

ปวีรดา เกษมสุข และทวีศักดิ์ ชันยศ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษของบุคลากรสายสนับสนุนที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และศึกษาความพึงพอใจของผู้รับการอบรม กำหนดกลุ่มประชากรโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 23 คน โดยชุดฝึกอบรมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติประกอบด้วย 5 กิจกรรม ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 10 ชั่วโมง คือ Greetings, Introducing Oneself and Others, Asking for and Giving Directions, Invitation, Telephone Communication บุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติมีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากคะแนนก่อนฝึกร้อยละ 57.61 เป็นคะแนนหลังฝึกร้อยละ 74.46 และมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bilal, Oqla และ Abdallah (2017) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่องผลของการใช้กลยุทธ์การแสดงบทบาทสมมติในทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของแฮร์ริส (Harris, 1977) มาเป็นแนวคิดโดยมีองค์ประกอบรวม ทั้งหมด 5 ข้อ คือ การออกเสียง (pronunciation) ไวยากรณ์ (grammar) คำศัพท์ (vocabulary) ความคล่องแคล่ว (fluency) และ ความเข้าใจ (comprehension) กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 86 คน จาก 2 ห้องเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง มีจำนวน 42 คน และกลุ่มควบคุม มีจำนวน 44 คน ซึ่งผลของการศึกษาพบว่ากลยุทธ์การแสดงบทบาทสมมติตามแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งสามารถเห็นได้จากคะแนนของกลุ่มทดลองหลังใช้กลยุทธ์การแสดงบทบาทสมมติที่เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

Dhea Mizhir Krebt (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การหาประสิทธิภาพในการใช้เทคนิคบทบาทสมมติสำหรับทักษะการพูดของนักศึกษา EFL วิทยาลัยของประเทศอิรัก กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนวิทยาลัยอิรัก EFL จำนวน 40 คน ในมหาวิทยาลัยแบกแดด แบ่งนักเรียนโดยการสุ่ม ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม นักเรียนจะใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติในขณะการสอน โดยได้กำหนดหัวข้อไว้แล้ว คือ “การสนทนา” ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อจะได้้นำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากิจกรรม “การสนทนา” มีผลต่อการสอนพูด จึงสามารถสรุปได้ว่าการใช้บทบาทสมมติเป็นเทคนิคในห้องเรียน สามารถพัฒนาสมรรถนะในการทดสอบการพูดของ EFL นักเรียนอิรัก สำหรับนักเรียนกลุ่มทดลอง ประสบความสำเร็จเพราะมีส่วนร่วมและฝึกฝนเทคนิคการเล่นบทบาทสมมติ นักเรียนมีการโต้ตอบได้ดีในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และสามารถใช้คำศัพท์หรือกลุ่มคำศัพท์ได้มากกว่า

Arin Amalia Putri และ Hendra Sri Hariyati (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเอกชนดารุสมาดียาห์สงขลา (Darul Mahdeeyah Private School) ประเทศไทยในปีการศึกษา 2015/2016 ได้ กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 16 คน การดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยการปฏิบัติการชั้นเรียน (Classroom Action Research) มุ่งเน้นไปที่การค้นหาและแก้ไขปัญหาการวิจัย, การวางแผนการดำเนินการ, การดำเนินการวิจัย, การสังเกต, การประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบการวิจัยนี้ตามแนวคิดของเคมมิส และ แม็กแท็กการท์ (Kemmis and McTaggart) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติ (Acting) ขั้นการสังเกต (Observing) และขั้นการสะท้อนผล (Reflecting) โดยมี 2 วงกลม แต่ละวงกลมจะมีการพบกับครู 2 ครั้ง ถ้าการสอนพูดภาษาอังกฤษด้วยการแสดงบทบาทสมมติในวงแรก ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ให้เริ่มดำเนินการของวงกลมที่ 2 ผู้วิจัยให้คำศัพท์และบทสนทนาเพิ่ม โดยให้นักเรียนเน้นไปที่การแสดงบทบาทสมมติ ไม่ใช่การเขียน

Lilis Suryani (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการใช้การแสดงบทบาทสมมติในการสอนการพูดภาษาอังกฤษ วัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงผลกระทบของการใช้การแสดงบทบาทสมมติในการสอนการพูด การวิจัยนี้เป็นการทดลองเบื้องต้น (pre experimental) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนสำหรับนักเรียนกลุ่มเดียว ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ชั้น 8A) แบ่งเป็นนักเรียนชาย 13 คน นักเรียนหญิง 17 คน รวมเป็น 30 คน ในชูบัง ในวิจัยนี้เลือกใช้การแสดงบทบาทสมมติแบบมีบทสนทนา (Script role play) โดยนักเรียนสร้างบทสนทนาขึ้นเองภายในกลุ่มและนำเสนอหน้าชั้นเรียน เนื้อหาหลักคือ

นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการถ่ายทอดได้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการในการพูดหลังจากเรียนด้วยการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียน

Chaursiya (2012) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการพูด ความมั่นใจและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนักเรียนเกรด 10 ที่กำลังศึกษาอยู่ที่ โรงเรียน Duraga Secondary School ประเทศเนปาล จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน (3 ครั้ง) และหลังเรียนพบว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน กับระหว่างเรียนครั้งที่ 1 ความสามารถในการพูดพัฒนาขึ้น จากนั้นทำการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างเรียนครั้งที่ 1 กับคะแนนระหว่างเรียนครั้งที่ 2 ความสามารถในการพูดก็พัฒนาขึ้น จากนั้นทำการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างเรียนครั้งที่ 2 กับคะแนนระหว่างเรียนครั้งที่ 3 ความสามารถในการพูดก็ยังคงพัฒนาขึ้นอีก และในการเปรียบเทียบครั้งสุดท้ายคือการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างเรียนครั้งที่ 3 กับคะแนนหลังเรียนทำให้เห็นว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนระหว่างเรียนครั้งที่ 3 เช่นกัน ซึ่งทำให้สรุปได้ว่ากิจกรรมบทบาทสมมติทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการใช้กิจกรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สะท้อนให้เห็นว่าทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเสริมสร้างพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างชัดเจน ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยจึงเล็งเห็นว่า เพื่อที่จะพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างแท้จริง โดยการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนในด้านการใช้ภาษาก่อนที่ผู้เรียนจะนำไปใช้สื่อสารจริง เพื่อให้เกิดทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพราะกิจกรรมบทบาทสมมติถ้าดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอนและเหมาะสมจะเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Pre- Experimental Research) โดยใช้รูปแบบตามแผนการทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group-Pretest-Posttest Design) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรมที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อ ต่อไปนี้

การดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และดำเนินการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ บทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นำเครื่องมือดังกล่าวเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจคุณภาพ และดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังกล่าวดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในชั้นศึกษานำร่อง (Pilot Study) บันทึกข้อบกพร่องที่พบระหว่างการเรียนการสอนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นดำเนินการทดลองจริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน บันทึกข้อมูล จากการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นการเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมการวิจัยในครั้งนี จัดพิมพ์รายงานฉบับร่างเพื่อเสนอขออนุมัติการวิจัย ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุม และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5 ห้องเรียน 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขา การโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Pre-Experimental Research) โดยใช้รูปแบบ (One-Group-Pretest-Posttest Design) (Nunan & Bailey, 2009) โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เพียงกลุ่มเดียว

เมื่อ

T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

X แทน บทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประกอบด้วย

1. บทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ได้สร้างขึ้นจากการศึกษากรอบมาตรฐานสมรรถนะกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 และกรอบความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหาความสามารถในการพูดของกลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1 ทำให้ได้หัวข้อที่ทำบทเรียน จำนวน 4 บทเรียน ประกอบด้วย Chapter 1: Making a reservation through telephoning Chapter 2: Checking – in the hotel Chapter 3: Ordering food และ Chapter 4: Checking – out the hotel
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ตามเนื้อหาในบทเรียน 4 หัวข้อ
3. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนจับคู่เพื่อจับสลาก เลือกหัวข้อ และบทบาทของตนเองและนักเรียนทำการแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่ได้เพื่อเป็นการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) หลังจากการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติครบทั้ง 4 บทเรียนแล้ว นักเรียนทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้วิธีการเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน
4. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการประเมินแบบแยกส่วนด้านความสามารถในการพูด ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาและวิเคราะห์หัวข้อที่ใช้ในการประเมินการพูดที่นักวิชาการส่วนใหญ่กำหนดเป็นหัวข้อที่ใช้ในการประเมินการพูด (ตามตารางวิเคราะห์ข้อห้การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หน้า 35) หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นเกณฑ์การประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านความคล่องแคล่ว ด้านคำศัพท์ และด้านการออกเสียง แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 4 3 2 1 และ 0 คะแนน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยแบ่งเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) ด้านผู้เรียนและ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามแนวคิดทฤษฎีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert (1961) จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลในการสร้างเครื่องมือจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

1. บทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 4 เรื่อง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม) นำมาจัดทำบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีหัวข้อดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. สามารถฟัง ดู พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับธุรกิจการโรงแรม
2. ตระหนักและเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. ฟัง – ดู การสนทนาสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับงานโรงแรมจากสื่อโสตทัศน
2. อ่านเรื่อง ข้อความ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ป้ายประกาศ ป้ายเตือนเกี่ยวกับงานโรงแรม

3. พูดโต้ตอบให้ข้อมูล การบริการลูกค้าในงานโรงแรม
4. เขียนให้ข้อมูล และกรอกแบบฟอร์มเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงแรม
5. ใช้คำศัพท์เทคนิคเกี่ยวกับการโรงแรม
6. การใช้ภาษาตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับ การฟัง – ดู พูด อ่าน เขียนเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับงานโรงแรม การโต้ตอบ ให้บริการแก่ลูกค้า การให้ข้อมูล การแนะนำ การต้อนรับ การจองห้องพัก การจัดเลี้ยง การแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยว สิ่งบันเทิง อาหาร เครื่องดื่ม เทศกาลทางวัฒนธรรม การอ่านเรื่อง ข้อความ คำสั่ง สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ป้าย ประกาศ ป้ายเตือนที่ใช้ในโรงแรม การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ เกี่ยวกับงานโรงแรม การใช้ภาษาตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การใช้พจนานุกรม และ Online dictionary การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้น และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในงานธุรกิจการโรงแรมจากแหล่งสื่อที่หลากหลาย

จากการศึกษาคำอธิบายรายวิชาและสมรรถนะรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในด้านการพูดมีรายละเอียดดังนี้ การโต้ตอบ ให้บริการแก่ลูกค้า การให้ข้อมูล การแนะนำ การต้อนรับ การจองห้องพัก การจัดเลี้ยง การแนะนำ สถานที่ท่องเที่ยว อาหารและเครื่องดื่ม

1.2 ศึกษาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป The Common European Framework of Reference for Language (CEFR) และทำการวิเคราะห์คำอธิบายความสามารถด้านการพูดของกลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1 ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาในบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์คำอธิบายความสามารถด้านการพูด (Spoken Interaction/Spoken Production) ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาสหภาพยุโรป (CEFR) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1

ด้านความสามารถ	คำอธิบาย	
	A2	B1
การสนทนา (CONVERSATION)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสอบถาม ความรู้สึกของผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น “Are you hungry?” or “Are you ok?” และบอกความรู้สึกของตนเอง - สามารถถามและตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับบ้าน ประเทศ การทำงาน และเวลาว่าง ความชอบ และไม่ชอบ - สามารถถามและตอบคำถามเกี่ยวกับ เหตุการณ์ที่ผ่านมา เช่น เวลา และสถานที่ ของงานเลี้ยง ผู้คนในงานเลี้ยงและสิ่งที่เกิดขึ้นที่นั่น - สามารถเชื้อเชิญ และตอบรับหรือปฏิเสธการเชื้อเชิญ อย่างสุภาพ - สามารถขอโทษ และตอบรับการขอโทษ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถเริ่มสนทนา ดำเนินการสนทนาและจบการสนทนาง่าย ๆ ในหัวข้อที่คุ้นเคยหรือสนใจ - สามารถแสดงออก และโต้ตอบต่อความรู้สึกและทัศนคติ เช่น ความประหลาดใจ ความสุข ความเศร้า ความสนใจ และไม่สนใจ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์คำอธิบายความสามารถด้านการพูด (Spoken Interaction/Spoken Production) ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาสหภาพยุโรป (CEFR) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1 (ต่อ)

ด้านความสามารถ	คำอธิบาย	
	A2	B1
การอภิปราย (DISCUSSION)	- สามารถร่วมอภิปรายและวางแผนกับผู้อื่น เช่น what to do, where to go and when to meet.	- สามารถเสนอหรือขอความคิดเห็น เห็น ส่วนบุคคลในการอภิปรายแบบไม่เป็นทางการกับเพื่อน แสดงความเห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ - สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ตรงประเด็น และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้
การแลกเปลี่ยนข้อมูล (INFORMATION EXCHANGE)	- สามารถถาม และบอกทิศทางโดยใช้แผนที่หรือแผนผัง	- สามารถค้นคว้า และถ่ายโอนข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลไม่ซับซ้อน - สามารถขอและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างละเอียด
การติดต่อกิจธุระ (TRANSACTIONS)	- สามารถสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ordering food and drink, using post offices or shopping and banks. - สามารถใช้ภาษาในการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานในการเดินทาง โดยรถประจำทาง รถไฟ แท็กซี่ และการซื้อตั๋ว	- สามารถจัดการกับสิ่งที่ไม่คาดคิด ซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงวันหยุด เช่น การพบทันตแพทย์ หรือซ่อมจักรยาน - สามารถสนทนานัดหมายด้วยตนเอง หรือทางโทรศัพท์ เช่น การจองตั๋วเครื่องบิน โรงแรม รถเช่า ภัตตาคาร โรงภาพยนตร์
การสนทนาทางโทรศัพท์ (TELEPHONING)	สามารถใช้วลี สำนวนต่าง ๆ ในการรับโทรศัพท์ แลกเปลี่ยนข้อมูลง่าย ๆ และสนทนาทางโทรศัพท์สั้น ๆ กับบุคคลที่ตนรู้จัก เช่น การนัดหมายพบกับบุคคล	สามารถสนทนาอย่างง่าย ๆ ทางโทรศัพท์กับคนที่รู้จัก

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์คำอธิบายความสามารถด้านการพูด (Spoken Interaction/Spoken Production) ตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาสหภาพยุโรป (CEFR) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1 (ต่อ)

ด้านความสามารถ	คำอธิบาย	
	A2	B1
การบรรยาย (DESCRIPTION)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว และบุคคลอื่น - สามารถบรรยายเกี่ยวกับ การศึกษาของตน งานที่ทำใน ปัจจุบันหรือในอดีต - สามารถบรรยายงานอดิเรก และความสนใจของตนเอง - สามารถบรรยายเกี่ยวกับบ้าน และสถานที่อยู่ของตนเอง - สามารถบรรยายสิ่งที่ทำในวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือในวันหยุด ที่ผ่านมาของตนเอง - สามารถพูดคุยเกี่ยวกับแผนการ ในวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือวันหยุด ครั้งต่อไปของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถบรรยายเรื่องที่คุ้นเคย ตามความสนใจอย่างหลากหลาย - สามารถเล่ารายละเอียด เกี่ยวกับประสบการณ์ ความรู้สึก ของตนเอง
การโต้แย้ง (ARGUING A CASE)	- สามารถอธิบายเหตุผลว่าชอบ หรือไม่ชอบสิ่งใด	- สามารถอธิบายสั้น ๆ และให้ เหตุผลประกอบความคิดเห็น
การนำเสนอ (PRESENTATIONS)	- ถ้ามีเวลาเตรียมตัว สามารถให้ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเอง รู้ดี เช่น ประเทศ ทีมกีฬา วงดนตรี ฯลฯ	- สามารถนำเสนอเรื่องราวสั้น ๆ ที่เตรียมมาล่วงหน้า ในหัวข้อที่ คุ้นเคย เช่น My country และ ตอบคำถามได้อย่างชัดเจน
การสรุปความ (SUMMARISING)	-	สามารถสรุปใจความหลัก และ เชื่อมโยงเนื้อหาในบทอ่านสั้น ๆ

ที่มา: English Language Institute Office of the Basic Education Commission Ministry of Education

จากที่ได้ศึกษาและทำการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ (รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม) ในด้านการพูด และกรอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) กลุ่มผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ระดับ A2 - B1 แล้วพบว่าความสามารถที่คล้ายคลึงกัน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่หนึ่ง คือ ด้านเนื้อหา ได้แก่ การทักทาย การแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนตัว การถาม - ตอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ถาม - ตอบเกี่ยวกับบุคคล ส่วนที่สอง คือ ด้านทักษะ การพูดที่คาดหวัง ได้แก่ การติดต่อทางธุรกิจ การสนทนาทางโทรศัพท์ การสั่งอาหารและซื้อของ การอภิปราย การโต้แย้ง และการนำเสนอ เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ รายละเอียดที่กล่าวมา และดำเนินการสร้างบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชา จึงได้เป็นบทเรียนจำนวน 4 บทเรียน ดังนี้ 1) Making a reservation through telephoning 2) Checking - in the hotel 3) Ordering food และ 4) Checking - out the hotel

1.3 ศึกษาความหมาย วิธีและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อสร้างบทเรียนเป็นรูปแบบตามทฤษฎีและขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมดังกล่าวที่เหมาะสมในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับประยุกต์การสอนตามแนวการสอนของ (Richards, 2008; Krish, 2001) ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูทบทวนคำศัพท์ ไวยากรณ์ แนะนำบทเรียน แจกวัสดุประสงค์ นำเสนอบทสนทนาสถานการณ์ตัวอย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาและบริบทของบทบาทสมมติซึ่งเป็นกิจกรรมทั้งแบบเดี่ยว คู่ กลุ่ม และชั้นเรียน

2) ขั้นสาธิตและตั้งความรู้ ประกอบด้วย ครูนำเสนอบทสนทนาสถานการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนนั้น ๆ อ่านออกเสียง แสดงบทบาทสมมติ สร้างบทบทในสถานการณ์ที่กำหนดให้ และนักเรียนแสดงบทบาทสมมติ

3) ขั้นฝึกและทบทวน ประกอบด้วย นักเรียนจับคู่สร้างบทสนทนาในสถานการณ์ที่กำหนดให้ พร้อมทั้งแสดงบทบาทสมมติ ครูให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมและตัวผู้แสดง สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคระหว่างทำกิจกรรมรวมถึงข้อเสนอแนะจากตัวนักเรียนเองเกี่ยวกับกิจกรรม

1.4 นำบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ จากนั้นนำบทเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของบทเรียนในด้านความสอดคล้องของ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอน และกิจกรรมบทบาทสมมติ วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของ เครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

(มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) แสดงว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ หมายถึงบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีความสอดคล้องนำไปใช้ได้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของบทเรียนเหมาะสม
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของบทเรียนเหมาะสม
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของบทเรียนไม่เหมาะสม
- จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

R หมายถึง คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (IOC) พบว่ามีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 (ดังภาคผนวก ข หน้า 86) และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม

1.5 นำบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนมากขึ้น รวมถึงขั้นตอนของกิจกรรมให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอน เมื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

1.6 นำบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองกับนักเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง

1.7 จากการนำบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง พบว่า ในบทเรียนบางหัวข้อคำสั่งยังไม่ชัดเจน ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่ต้องทำ ดังนั้นผู้วิจัยได้แก้ไขคำสั่งและเพิ่มตัวอย่างในบทเรียนเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ นักเรียน

1.8 นำบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติทั้งหมด 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

2.1 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ตามหัวข้อในบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น โดยมีองค์ประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้คือ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนกิจกรรม การประเมิน อภิปรายและให้คำแนะนำ

2.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอให้ตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (IOC) พบว่ามีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00 (ดังภาคผนวก ข หน้า 88) และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม

2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญคือ แก้คำถามนำเข้าสู่บทเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบโดยใช้รูปประโยคที่สอดคล้องกับรูปประโยคที่จำเป็นในบทเรียน เพื่อการนำเข้าสู่และตรวจสอบพื้นฐานการใช้ภาษาของผู้เรียนในเรื่องนั้น ๆ จากนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลอง กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จำนวน 30 คน

2.5 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีบางกิจกรรมและบางขั้นตอนใช้เวลามากในการดำเนินการ และเนื้อหาบางจุดยังไม่ชัดเจนทำให้ยากต่อผู้เรียนในการทำความเข้าใจ แก้ไขปรับปรุงให้กิจกรรมและขั้นตอน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเพิ่มรายละเอียดหรือตัวอย่างเพื่อให้เนื้อหาชัดเจน และนักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองต่อไป

3. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน นักเรียนจะต้องจับสลากเลือกหัวข้อที่จะทดสอบ 1 หัวข้อจาก 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) Making a reservation through telephoning 2) Checking – in the hotel 3) Ordering food และ 4) Checking – out the hotel ซึ่งเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับหัวข้อในบทเรียนและในสลากจะมีตัวเลขกำกับเพื่อจับคู่ผู้แสดงบทบาท หลังจากนั้นนักเรียนจะมีเวลาในการเตรียมตัวตามสถานการณ์และบทบาทตามแบบทดสอบที่ได้รับและใช้เวลาในการทดสอบพูด คู่ละ 3 – 5 นาที ซึ่งแบบทดสอบชุดนี้จะใช้เป็นทั้งแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจคุณภาพแบบทดสอบดังนี้

3.1 ศึกษารูปแบบการทดสอบของการพูดเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำรูปแบบของแบบทดสอบพูดทางตรงและศึกษางานวิจัยที่ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแบบทดสอบเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ประกอบด้วย 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) Making a reservation through telephoning 2) Checking – in the hotel 3) Ordering food และ 4) Checking – out the hotel

3.3 นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบความถูกต้อง แล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน (IOC) พบว่ามีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (ดังภาคผนวก ข หน้า 90) และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับให้เหมาะสม

3.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขคำอธิบายสถานการณ์ให้แสดงแบบเป็นลำดับขั้นตอนแทนแบบการอธิบายรายละเอียด เมื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจึงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งเพื่อแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

3.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน ไปทดลองกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง

3.6 แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน นำไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่า คำสั่งและสถานการณ์ที่ให้ในแบบทดสอบมีความยาก สำหรับระดับของนักเรียน ผู้วิจัยจึงแก้ไขภาษาที่ใช้ในคำสั่งและสถานการณ์ของแบบทดสอบวัดทักษะการพูด

ภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน และเพิ่มรูปภาพที่สอดคล้องกับสถานการณ์ให้เกิดความชัดเจนและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.7 นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองต่อไป

4. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

4.1. ศึกษารูปแบบและลักษณะของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลความสามารถในการพูด ได้แก่ Nitko (1996) ที่กล่าวถึงเกณฑ์ประเมินความสามารถแบบภาพรวม (Holistic Rubric) ว่าเป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการให้คะแนน คือเป็นการประเมินผลงานหรือชิ้นงานในภาพรวม และ (Analytic rubric) ว่าเป็นเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบและคุณลักษณะ แล้วนำส่วนต่าง ๆ มารวมกันเพื่อประเมินผล และจากการศึกษาพบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ได้เลือกทำแบบประเมินแบบแยกส่วน เช่น Heaton (1990), Harris (1990), Clark (1972), Weir (1993) และ สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์ (2555) เพราะแบบประเมินแบบแยกส่วนจะทำให้เห็นจุดเด่น จุดด้อย ในแต่ละด้านของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ตรงจุดมากขึ้น นอกจากนี้รูปแบบการประเมินที่กล่าวมาข้างต้น หัวข้อที่ใช้ในการประเมินที่นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสมสำหรับการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ มีหัวข้อหลัก ๆ ที่เหมือนกันคือ 1) ความคล่องแคล่ว (Fluency) 2) ไวยากรณ์ (Grammar) 3) คำศัพท์ (Vocabulary) 4) การออกเสียง (Pronunciation) และ 5) ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness) โดยผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกการประเมินได้เป็น 3 ด้าน คือ ความคล่องแคล่ว (Fluency) คำศัพท์ (Vocabulary) และการออกเสียง (Pronunciation) ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งความรู้พื้นฐานทางด้านหลักกฎเกณฑ์ทางด้านภาษายังไม่มากพอ อีกทั้งในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากกว่าการเน้นความถูกต้องในด้านหลักกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษอย่างสมจริง พร้อมทั้งใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้ในแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้คิดค่าน้ำหนักของคะแนนในประเด็นการประเมินตามความสำคัญและระดับความสามารถ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อใช้ประเมินความสามารถเป็นรายบุคคลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมิน	ความหมายเกณฑ์การประเมิน					น้ำหนัก/ความสำคัญ	คะแนนรวม
	4	3	2	1	0		
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจนทำให้สื่อสารได้	พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังสามารถสื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็นช่วง ๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำ แต่เป็นจำนวนคำที่ทำให้สื่อสารไม่ได้บ้าง	พูดได้น้อยมาก ทำให้สื่อสารไม่ได้เลย	2	8
คำศัพท์	ความสามารถในการใช้คำศัพท์สำนวนได้เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา	ใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมในบางครั้ง	ใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ประโยคคำพูดที่ใช้ในการสนทนาอยู่ในวงจำกัด	ใช้คำศัพท์ผิดและมีความรู้ด้านคำศัพท์จำกัดมาก	ไม่สามารถสนทนาได้เนื่องจากขาดความรู้ด้านคำศัพท์	2	8
การออกเสียง	สามารถออกเสียงได้เทียบเท่าชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา	สามารถออกเสียงได้ดี แต่ยังมีปัญหาในการออกเสียงบางเสียงอยู่	ออกเสียงมีปัญหาอยู่บ้าง มักจะออกเสียงผิดทำให้เกิดความสับสน	ออกเสียงมีปัญหาอย่างมาก ซึ่งยากแก่การทำความเข้าใจ	ออกเสียงมีปัญหาอย่างมากจนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้เลย	1	4
รวม						5	20

4.2. นำแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอให้ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์คำดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ (IOC) พบว่ามีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (ดังภาคผนวก ข หน้า 91) และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับให้เหมาะสม

4.3. นำแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเรื่องของคำอธิบายความสามารถไม่เหมาะสม และไม่ชัดเจน เมื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

4.4. นำแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินกลุ่มผู้เรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4.5. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่นำไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างพบว่าแบบประเมินมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนหลังจากได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.6. นำแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองต่อไป

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

5.1. ศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยปรับปรุงรูปแบบการประมาณค่าตามแนวคิดของ Likert (1961) ซึ่งกำหนดค่าระดับความพึงพอใจไว้ 5 ระดับดังนี้

พึงพอใจระดับมากที่สุด	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 5
พึงพอใจระดับมาก	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 4
พึงพอใจระดับปานกลาง	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 3
พึงพอใจระดับน้อย	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 2
พึงพอใจระดับน้อยที่สุด	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 1

5.2 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ในแบบสอบถามจะมีประเด็นข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดในตอนท้าย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นด้วย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านเนื้อหาสาระ
- 2) ด้านกิจกรรม
- 3) ด้านผู้เรียน
- 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน

ตารางที่ 4 ประเด็น/ด้านในแบบสอบถามความพึงพอใจ

ประเด็น/ด้าน	เนื้อหาการประเมิน
ด้านเนื้อหาสาระ	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจ - เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน - บทเรียนมีเนื้อหาที่นักเรียนพบเจอได้ในชีวิตประจำวันและในการทำงาน
ด้านกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่มีขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก - กิจกรรมดีช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของนักเรียน - กิจกรรมดีช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น - กิจกรรมดีช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง

ตารางที่ 4 ประเด็น/ด้านในแบบสอบถามความพึงพอใจ (ต่อ)

ประเด็น/ด้าน	เนื้อหาการประเมิน
ด้านผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น - บทบาทสมมติช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น - บทบาทสมมติช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น - บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น
ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับระดับของนักเรียน - สื่อการสอนช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของนักเรียนได้มากขึ้น - สื่อการสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเนื้อหามากขึ้น - สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้น

5.3 กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ Best and Kahn (2006) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง และให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบ ความถูกต้อง วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (IOC) พบว่ามีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (ดังภาคผนวก ข หน้า 92) และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับให้เหมาะสม

5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ คือ แก้ไขภาษาที่ใช้ในคำอธิบายในการประเมินแต่ละด้านให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เมื่อปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจึงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

5.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง

5.7 แบบสอบถามหลังจากนำไปใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างจริง พบว่า หลังจากแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมดีแล้ว

5.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองต่อไป

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษไปทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม โดยให้นักเรียนจับสลากสถานการณ์ จาก 4 สถานการณ์ โดยให้นักเรียนแต่ละคู่จับสลากเลือกเพียง 1 สถานการณ์ กำหนดเวลา ให้สถานการณ์ละ 3-5 นาทีต่อ 1 คู่ โดยนักเรียนที่ทำการทดสอบแล้วจะถูกแยกออกไป เพื่อป้องกันการ สอบถามข้อมูลซึ่งกันและกัน และการเหลื่อมล้ำในการทำการทดสอบ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการให้คะแนนเป็นรายบุคคล โดยกรรมการจำนวน 3 คน นำคะแนน ของกรรมการทั้ง 3 คนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อเป็นคะแนนสอบก่อนเรียนและบันทึกคะแนนของแต่ละคนไว้

2. ดำเนินการทดลองตามบทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละบทเรียน 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูทบทวนคำศัพท์ ไวยากรณ์ แนะนำบทเรียน แจกวัสดุประสงค์ นำเสนอบทสนทนาสถานการณ์ตัวอย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาและบริบทของบทบาท สมมติซึ่งเป็นกิจกรรมทั้งแบบเดี่ยว คู่ กลุ่ม และชั้นเรียน ดังนี้

Warm up – นำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการถามคำถาม หรือสร้างสถานการณ์ ที่สอดคล้องกับบทเรียน เช่น การนำเสนอรูปภาพหรือเล่าเรื่อง เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของ นักเรียน และเป็นการตรวจสอบความรู้พื้นฐานในเรื่องที่กำลังจะเรียน

Objectives – แนะนำบทเรียนและวัตถุประสงค์ เริ่มบทเรียนโดยใช้แบบฝึกหัดการเติม คำศัพท์ที่จะพบเจอในบทเรียนและฟังบทสนทนา มีการถามคำถามหรืออภิปรายเกี่ยวกับบทสนทนา ที่ได้ฟังเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในสถานการณ์ของนักเรียน

Dialogue – ในบทสนทนาตัวอย่างจะมีการพูดคุยเกี่ยวกับบริบทที่สอดคล้องกับบทเรียน เช่น ถาม – ตอบ หรืออภิปรายเกี่ยวกับรูปภาพในบทสนทนา ในแต่ละบทสนทนาจะมีการให้นักเรียน ฟังและฝึกอ่าน เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสถานการณ์ คำศัพท์ และรูปประโยคเบื้องต้น

Vocabulary and Language Points - ในขั้นตอนนี้จะมีการแนะนำคำศัพท์ และภาษา ที่สอดคล้องกับบทเรียน นักเรียนจะได้ฝึกการใช้คำศัพท์และภาษาผ่านการทำแบบฝึกหัด เช่น การเติม คำ ตอบคำถาม สร้างประโยค เป็นต้น

Preparation Role Play – กิจกรรมบทบาทสมมติจะถูกรวบรวมไว้ในขั้นตอนนี้ ซึ่งเป็น กิจกรรมที่หลากหลายที่ใช้ในการเตรียมตัวก่อนการแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็น ลักษณะของกิจกรรมย่อย เพื่อให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับการแสดงบทบาทจากกิจกรรมอย่างเป็น ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสาธิตและดึงความรู้ ประกอบด้วย ครูนำเสนอบทสนทนาสถานการณ์ เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนนั้น ๆ อ่านออกเสียง แสดงบทบาทสมมติ สร้างบทบาทในสถานการณ์ ที่กำหนดให้ และนักเรียนแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นฝึกและทบทวน ประกอบด้วย นักเรียนจับคู่สร้างบทสนทนาในสถานการณ์ ที่กำหนดให้พร้อมทั้งแสดงบทบาทสมมติ ครูให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมและ ตัวผู้แสดง สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคระหว่างทำกิจกรรม รวมถึง ข้อเสนอแนะจากตัวนักเรียนเองเกี่ยวกับกิจกรรม

3. นักเรียนสอบหลังเรียนโดยใช้วิธีการเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักเรียน จับสลากหัวข้อจาก 4 หัวข้อ และแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ตนเองได้รับ โดยใช้เกณฑ์ การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการให้คะแนนเป็นรายบุคคล

4. นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถาม ความพึงพอใจมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

6. รายงานผลการวิจัยและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง โดยกรรมการ 3 คน เป็นคะแนนทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เพื่อ เปรียบเทียบของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ t แบบไม่เป็น อิสระต่อกัน

2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert

(1961) โดยกำหนดรายละเอียดแบบสอบถามความพึงพอใจซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) ด้านผู้เรียน และ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (ตามเกณฑ์ข้อ 5.3 หน้า 56)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1” วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี มีผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามวิจัย ดังนี้ 1) ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ และ 2) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับใด

ผลการวิเคราะห์

4.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน ทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นแบบทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนจับสลากเลือก 1 สถานการณ์ จาก 4 สถานการณ์ และทำการแสดงบทบาทสมมติเป็นคู่ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคล นักเรียนทดสอบก่อนเรียน เมื่อดำเนินการสอนครบทั้ง 4 บทเรียน นักเรียนทดสอบหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนหาผลต่าง (D) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนทั้ง 30 คน พบว่า คะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงขึ้นหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผลดังตารางที่ 5

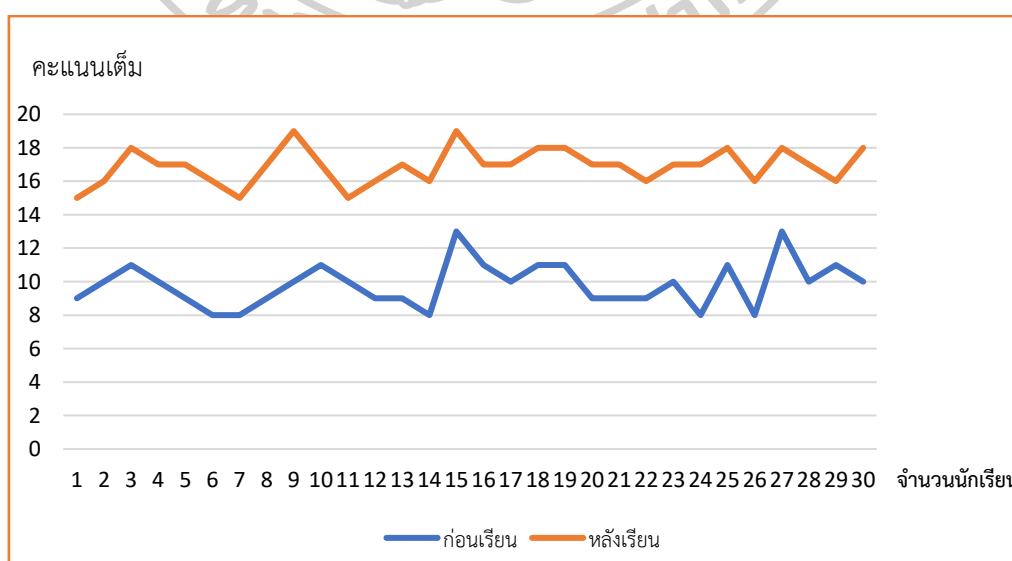
ตารางที่ 5 คะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน 30 คน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้
กิจกรรมบทบาทสมมติ และผลต่างของคะแนนในการทดสอบ (D)

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่างคะแนน ก่อนหลัง (D)	ผลต่างคะแนน ก่อนหลัง (\bar{D}) ร้อยละ
	ก่อนเรียน 20 คะแนน	หลังเรียน 20 คะแนน		
1	9	15	6	30
2	10	16	6	30
3	11	18	7	35
4	10	17	7	35
5	9	17	8	40
6	8	16	8	40
7	8	15	7	35
8	9	17	8	40
9	10	19	9	45
10	11	17	6	30
11	10	15	5	25
12	9	16	7	35
13	9	17	8	40
14	8	16	8	40
15	13	19	6	30
16	11	17	6	30
17	10	17	7	35
18	11	18	7	35
19	11	18	7	35
20	9	17	8	40
21	9	17	8	40
22	9	16	7	35
23	10	17	7	35
24	8	17	9	45

ตารางที่ 5 คะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน 30 คน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้
กิจกรรมบทบาทสมมติ และผลต่างของคะแนนในการทดสอบ (D) (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่างคะแนน ก่อนหลัง (D)	ผลต่างคะแนน ก่อนหลัง (\bar{D}) ร้อยละ
	ก่อนเรียน 20 คะแนน	หลังเรียน 20 คะแนน		
25	11	18	7	35
26	8	16	8	40
27	13	18	5	25
28	10	17	7	35
29	11	16	5	25
30	10	18	8	40
ค่าเฉลี่ย	9.83 คะแนน	16.9 คะแนน	7.07	35.35
ค่า S.D.	1.34	1.06		

จากตารางที่ 5 พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง 30 คน สูงขึ้นหลังจาก
การเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยแบบทดสอบก่อน
เรียนและหลังเรียน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน ผลต่างของคะแนนสูงสุดเท่ากับ 9 คะแนน และ
ผลต่างของคะแนนที่ต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนเท่ากับ 7.07 คะแนน

แผนภาพที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดย
ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มาเปรียบเทียบกัน และทดสอบด้วยค่า t แบบจับคู่ ผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนผลต่างเฉลี่ย (D) และค่าทดสอบ (t-test) ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	D	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	20	9.83	1.34	7.1	-35.82*	29	.000
หลังเรียน	20	16.90	1.06				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนน หลังเรียนเท่ากับ 16.90 คะแนน (S.D. = 1.06) ในขณะที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนก่อนเรียนมีค่า เท่ากับ 9.83 คะแนน (S.D. = 1.34) และผลต่างเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ย (D) มีค่าเท่ากับ 7.1 คะแนน ค่าสถิติ t เท่ากับ -35.82 สรุปได้ว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ภายหลังจากทำการทดลองเสร็จสิ้นทั้ง 4 บทเรียน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรม 3) ด้านผู้เรียน และ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน จำนวน 15 ข้อ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ รวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.19) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาสาระ			
1) เนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจ	4.53	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
2) เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของ นักเรียน	4.60	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
3) บทเรียนมีเนื้อหาที่นักเรียนพบเจอได้ใน ชีวิตประจำวันและในการทำงาน	4.50	0.57	พึงพอใจมาก
รวม	4.54	0.28	พึงพอใจมากที่สุด
2. ด้านกิจกรรม			
4) กิจกรรมที่มีขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4.47	0.51	พึงพอใจมาก
5) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของ นักเรียน	4.53	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
6) กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น	4.60	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
7) กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง	4.43	0.57	พึงพอใจมาก
รวม	4.51	0.26	พึงพอใจมากที่สุด
3. ด้านผู้เรียน			
8) บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียน มากขึ้น	4.53	0.57	พึงพอใจมากที่สุด
9) บทบาทสมมติช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของ นักเรียนมากขึ้น	4.63	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
10) บทบาทสมมติช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนใช้ ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น	4.60	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
11) บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น	4.50	0.57	พึงพอใจมาก
รวม	4.57	0.28	พึงพอใจมากที่สุด

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (ต่อ)

ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน			
12) สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับระดับของ นักเรียน	4.57	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
13) สื่อการสอนช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของ นักเรียนได้มากขึ้น	4.57	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
14) สื่อการสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจใน เนื้อหามากขึ้น	4.53	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
15) สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจใน บทเรียนง่ายขึ้น	4.63	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	4.58	0.20	พึงพอใจมากที่สุด
สรุปโดยรวม	4.55	0.19	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มนักเรียนตัวอย่าง 30 คนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจแยกเป็นด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุดได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.20) ลำดับที่ 2 ความพึงพอใจด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.28) ลำดับที่ 3 ความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.28) และ ลำดับที่ 4 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณารายการประเมินแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจดังนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.28) โดยมีรายละเอียดเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ ข้อ 1 บทบาทสมมติเป็นเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.50) และ ข้อ 2 เนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เช่นเดียวกัน ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.51) รายการประเมินข้อ 3 บทเรียนมีเนื้อหาที่นักเรียนพบเจอได้ในชีวิตประจำวันและในการทำงานอยู่ในระดับพึงพอใจมาก $\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.57) นอกจากนี้

นักเรียนยังให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมบทบาทสมมติในด้านเนื้อหาสาระไว้ว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่ยากมากเหมาะกับนักเรียนและเข้าใจได้ดี มีความน่าสนใจ

ดังตัวอย่าง เช่น

“เนื้อหาสนุก ไม่ยาก น่าสนใจมากครับ” (นาย ก)

“เนื้อหาเข้าใจง่าย คำศัพท์ไม่ยากค่ะ” (นางสาว ข)

2. ด้านกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.26) โดยพิจารณาในรายละเอียดแต่ละรายการประเมินพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดจำนวน 2 ข้อซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ ข้อ 6 บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ดีช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) และข้อ 5 เป็นกิจกรรมที่ดีช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) นอกจากนี้อีก 2 รายการประเมิน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมาก ดังนี้ ข้อ 4 กิจกรรมที่มีขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51) และข้อ 7 กิจกรรมดีช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.57) นอกจากนี้ นักเรียนยังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีต่อบทบาทสมมติในด้านกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น

ดังตัวอย่างเช่น

“พูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นและเข้าใจมากขึ้นค่ะ” (นางสาว ค)

“เป็นเรื่องที่ผมสนใจและอยากรู้ครับ” (นาย ง)

3. ด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.28) โดยมีรายละเอียดรายการประเมินเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ ข้อ 9 บทบาทสมมติช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.49) ข้อ 10 บทบาทสมมติช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.56) ข้อ 8 บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.57) และรายการประเมินที่เหลืออยู่ในระดับพึงพอใจมากคือ ข้อ 11 บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) นอกจากนี้นักเรียนยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมบทบาทสมมติในด้านผู้เรียนไว้ว่า ช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้นและทำให้นักเรียนสนใจการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

ดังตัวอย่างเช่น

“ผมอยากให้มีกิจกรรมบทบาทสมมติเยอะ ๆ ครับ” (นาย ช)

“เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานทำให้หนูกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นค่ะ” (นางสาว ซ)

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.20) โดยพิจารณารายละเอียดแต่ละรายการประเมินพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดในทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ ข้อ 15 สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.50) ข้อ 12 สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) ข้อ 13 สื่อการสอนช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของนักเรียนได้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) และ ข้อ 14 สื่อการสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเนื้อหามากขึ้น ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) นอกจากนี้ นักเรียนยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ว่าช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น และช่วยส่งเสริมทักษะการพูดได้มากขึ้นดังนี้

ดังตัวอย่างเช่น

“สื่อการสอนช่วยให้เรียนแล้วเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายค่ะ” (นางสาว ฉ)

“สื่อการสอนทำให้เรียนสนุก น่าสนใจ ทำให้พูดภาษาอังกฤษมากขึ้นครับ” (นาย ฎ)

จากข้อมูลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในทุกด้านแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.19)

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Pre- Experimental Research) โดยใช้รูปแบบตามแผนการทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group-Pretest-Posttest Design) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรมที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย

1. บทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 4 บทเรียน ประกอบด้วย Chapter 1 เรื่อง Making a reservation through telephoning Chapter 2 เรื่อง Checking – in the hotel Chapter 3 เรื่อง Ordering food และ Chapter 4 เรื่อง Checking – out the hotel
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง ตามเนื้อหาในบทเรียน 4 หัวข้อ
3. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 4 สถานการณ์ โดยให้นักเรียนแต่ละคู่จับสลากเลือกเพียง 1 สถานการณ์ กำหนดเวลาให้สถานการณ์ละ 3-5 นาทีต่อ 1 คู่
4. แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ฉบับ แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ แบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคล่องแคล่ว ด้านคำศัพท์ และด้านการออกเสียง แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 4 3 2 1 และ 0 คะแนน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรม ด้านผู้เรียน และด้านสื่อการเรียนการสอน/ บทเรียน โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามแนวคิดทฤษฎีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert (1961) จำนวน 15 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา สุพรรณบุรี โดยดำเนินการดังนี้

1. เริ่มการทดลอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นคู่ 1 สถานการณ์ ซึ่งได้จากการจับสลากทั้งหมด 4 สถานการณ์ ประเมินให้คะแนนตามแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นรายบุคคล โดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนนและบันทึกเป็นคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการทดลอง ตามบทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสาธิตและดึงความรู้ และ 3) ขั้นฝึกและทบทวน จำนวน 4 บทเรียน โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองบทเรียนละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ รวม 8 ชั่วโมง

3. หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 บทเรียนแล้ว กลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 คน ทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียนและวิธีการเดียวกัน ประเมินให้คะแนนและบันทึกเป็นคะแนนหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังจบการทดลอง

4. นำคะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบ t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก

1.1 วิธีการสอนพูดในขั้นตอนของกิจกรรมบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยนำมาใช้มีความง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ช่วยเตรียมความพร้อมในการใช้ภาษาแก่นักเรียนทั้งด้านคำศัพท์ การออกเสียง และรูปประโยคที่จำเป็น ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ เข้าใจหลักและวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมก่อนนำไปใช้ในกิจกรรมบทบาทสมมติ นอกจากนั้นยังสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและในการทำงานได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Harmer (1992) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนพูดว่า ผู้สอนควรแนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาใหม่ที่นักเรียนไม่คุ้นเคย ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมาย รูปแบบและวิธีใช้ เช่น การฝึกการออกเสียงที่ถูกต้องโดยการให้ออกเสียงตามการฝึกใช้คำศัพท์ และรูปประโยคผ่านกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนฝึกใช้ภาษา และยังคงสอดคล้องกับ Harmer (2008) ที่กล่าวว่า การพูดภาษาอังกฤษไม่ใช่แค่ความรู้ในภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีความสามารถในการผลิตภาษา และเข้าถึงจุดสำคัญของภาษา เพื่อใช้ในการสื่อสารได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของน้ำเสียง ระดับความเร็วในการพูด ท่าทางและความรู้สึก เข้าใจหน้าที่ของคำหรือวลีต่าง ๆ ว่าใช้ในบริบทหรือสถานการณ์ใด

1.2 กิจกรรมการฝึกพูดภาษาอังกฤษสามารถกระตุ้นให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อเพิ่มทักษะในการพูดภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติอย่างเช่นวิธี drilling ในการฝึกถาม – ตอบ ฝึกรูปประโยค และการถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบ ช่วยแก้ไขการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Richards and Rogers (1986) ที่กล่าวถึงการสอนพูดแบบ Situational Language Teaching ว่านักเรียนฝึกความสามารถในการพูดโดยการออกเสียงตามทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม การฝึกให้นักเรียนถามคำถามและตอบคำถามโดยการให้ตัวอย่างและกระตุ้นให้นักเรียนพูดออกมา รวมถึงมีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการพูดในขณะที่ฝึก เช่น การออกเสียง คำศัพท์ และรูปประโยคให้แก่ นักเรียนจะเป็นแนวทางในการใช้ภาษาให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดี

1.3 นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น ด้วยเหตุผลนี้ทำให้นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นรูปแบบที่กำหนดบทบาทสมมติในหัวข้อที่เป็นสถานการณ์จริงที่นักเรียนสามารถพบเจอในชีวิตประจำวันและอาจพบเจอได้ในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อาทิเช่น การรับโทรศัพท์ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ Islam and Islam (2012) ได้ให้ผลการวิจัยสนับสนุน เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูดที่เรียนรู้ผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ

ที่ส่งเสริมความคล่องแคล่วไว้ว่า ภายหลังจากการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมตินักเรียน มีพัฒนาการในด้านการพูดดีขึ้น อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาทักษะการพูดเนื่องจาก เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการพูดมีความมั่นใจในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Joyce & Weil (2001, อ้างถึงใน กาญจนา คุณารักษ์, 2558) กล่าวถึงบทบาทสมมติไว้ว่า เป็นกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ที่เป็นการแสดงที่สวมบทบาท เหมือนชีวิตจริง จะเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของชีวิตจริง และสามารถตอบสนองทาง อารมณ์และพฤติกรรม และยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทักษะการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ อีกประการหนึ่งอีกด้วย

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.19) โดยสามารถอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.20) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจในสื่อการเรียน/บทเรียน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ ในบทเรียนง่ายขึ้น และกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้นอีกด้วย อาจเนื่องมาจากการแสดง บทบาทสมมติ นั้น นักเรียนได้ใช้สื่อจริงและอุปกรณ์จริงประกอบการแสดง การแต่งตัวตามบทบาท รวมถึงการจัดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความจริงซึ่งเป็นปัจจัยที่ตรงตามความต้องการในหัวข้อต่าง ๆ โดยสอดคล้องกับ (Ladousse, 1987) กล่าวถึงบทบาทสมมติว่า นักเรียนมีโอกาสได้แสดงเป็นคนอื่น เป็นเทคนิคที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนที่กลัวและขาดความมั่นใจในการพูด อีกทั้งการได้แต่งตัวตาม บทบาทอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียน สนใจในเนื้อหาและช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจ ในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

2.2 นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.28) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษในครั้งนี้ ว่าสามารถเป็นแนวทางในการ พัฒนาภาษาอังกฤษด้วยตนเอง อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาจนเกิดความมั่นใจและ เกิดความคุ้นเคย เข้าใจในวิธีการใช้ภาษา นอกจากนี้จะทำให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการแสดง บทบาทสมมติได้แล้ว ยังสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและการฝึกประสบการณ์อาชีพได้อีก ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Eckard and Mary Kearny (1981), Littlewood (1995) และ Revell (1979) ที่กล่าวว่า บทบาทสมมติว่าเป็นการแสดงออกที่เป็นไปเองตามธรรมชาติ ของแต่ละบุคคลที่ตอบสนองต่อผู้อื่นในสถานการณ์ที่สมมติที่กำหนดขึ้นมา ซึ่งผู้มีส่วนร่วมหรือผู้แสดง รู้มาก่อนว่าเนื้อหาหรือหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับอะไร เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ยึดข้อมูลหรือบทบาท ที่ให้มาเป็นหลักเป็นการแสดงออกมาในรูปแบบการฝึกจนเกิดความชำนาญและมีความมั่นใจ ในการใช้ภาษามากไปกว่านั้น หากมีการฝึกฝนที่มากเพียงพอและได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้อง เมื่อผู้พูด

ได้เรียนรู้การใช้ภาษาถูกต้องจะส่งผลให้ทักษะในการพูดภาษาจะเกิดขึ้นได้และยังสอดคล้องกับ Ladousse (1997) ที่กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักเรียน มีปฏิสัมพันธ์กันในชั้นเรียน และเป็นกิจกรรมที่พัฒนานักเรียนหลายรูปแบบ นักเรียนกล้าแสดงความรู้สึก ข้างในตัวนักเรียนและเป็นการให้โอกาสนักเรียนที่ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นได้ฝึกใช้ภาษาผ่านกิจกรรม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.28) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจต่อความน่าสนใจ ความง่ายเหมาะสมกับนักเรียน และนักเรียนพบเจอได้ในชีวิตประจำวันและในการทำงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาจากบทเรียนที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นมีรูปแบบที่เป็นแนวทางเดียวกันกับขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ อย่างชัดเจน โดยเนื้อหาในบทเรียนมีความเชื่อมโยงของแต่ละขั้นตอนจนสามารถนำไปใช้พูดได้ในชั้นของกิจกรรมบทบาทสมมติได้ รวมถึงวิธีการสอนที่เป็นขั้นตอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนผ่านตัวอย่างสถานการณ์จากบทสนทนา นอกจากนั้นยังมีแบบฝึกหัดเพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อมในการใช้ภาษาที่หลากหลายทั้งในด้านคำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคที่จำเป็นของแต่ละบทเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทสนทนาด้วยตนเองในชั้นแสดงกิจกรรมบทบาทสมมติ และนำภาษาที่ฝึกฝนไปใช้ได้จริงอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Richards and Rodgers (1986) ที่กล่าวว่า การฝึกฝนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับภาษาทั้งเรื่องของคำศัพท์และรูปประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจะสอนผ่านการสาธิตหรือการให้ตัวอย่าง รวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การถาม-ตอบ เพื่อให้ความสามารถในการใช้ภาษาเกิดขึ้นผ่านกระบวนการ นักเรียนจะสามารถตระหนักและเข้าใจกฎและรูปแบบของภาษาจากบริบทที่สอนได้

2.4 นักเรียนมีความพึงพอใจในด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.26) โดยนักเรียนมีความพึงพอใจที่กิจกรรมช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการอยากเรียน ช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น และยังช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ซึ่งตรงกับความคิดของ Brown (2001) ที่กล่าวว่า ครูควรคัดเลือกกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน โดยคำนึงถึงพื้นฐานประสบการณ์ ความสนใจ ความสามารถของนักเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาและมีส่วนร่วมในบทบาท จะทำให้มีการพัฒนาได้มากที่สุด และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งการแสดงความคิดเห็น การสร้างบทสนทนาของตนเองตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างจากการเรียนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้เรียนมา นอกจากนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจในขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น 3 ขั้นตอนได้แก่ 1) ชั้นเตรียม 2) ชั้นสาธิตและดึงความรู้ และ 3) ชั้นฝึกและทบทวน ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกเพื่อเตรียมความ

พร้อมและเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับ Mason (2006) ที่กล่าวว่าถ้ากิจกรรมบทบาทสมมติดำเนินการอย่างถูกต้องเหมาะสมจะเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นการเรียนรู้และทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Ments (1989) ที่กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานในลักษณะเรียนปนเล่น ช่วยทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษได้อย่างไม่เครียด ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข และยังส่งผลให้นักเรียนมีทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรสสุคนธ์ โทบูล (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัย พบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อ พัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการจัดการเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ และการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1. ในการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ควรกำหนดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมให้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่ในขั้นก่อนกิจกรรม ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในขณะที่ทำกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. ในการทำกิจกรรมบทบาทสมมติ นักเรียนที่เรียนเก่งผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่เรียนอ่อน แต่อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่เรียนอ่อนบางคนผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหลังการทดลอง เนื่องจากได้จับคู่กับนักเรียนที่เรียนเก่งและพยายามช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าจึงทำให้การสนทนาดำเนินต่อไปโดยไม่ติดขัด สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อนจับคู่กันเอง จะมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นน้อย ดังนั้น ในการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ควรหลีกเลี่ยงที่จะให้นักเรียนที่เรียนอ่อนจับคู่กันเอง

3. ในการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ควรใช้กับชั้นเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่มาก เพื่อจะได้ควบคุมชั้นเรียนและให้คำปรึกษากับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจต่อยอดบทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในสถานการณ์จำลองที่ไม่เกี่ยวกับการโรงแรม เช่น สถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว สถานการณ์เกี่ยวกับการช่างอุตสาหกรรม เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาได้ในหลากหลายสถานการณ์

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการบูรณาการ การเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลพัฒน์ ไชยสงคราม. (2555). **การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์**. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1.
- กรมวิชาการ. (2546). **ผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2558). **การออกแบบการเรียนการสอน**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตนครปฐม พระราชวังสนามจันทร์.
- กาญจนา จันทะดวง. (2542). **พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษ**. สกลนคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐชญา บุปผาชาติ. (2561). "การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตนา เขมมณี. (2550). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ วิเชียรลม. (2554). "การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เนตรชนก โฉมทอง. (2561). "การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้วิธีสอนบทบาทสมมติร่วมกับกลวิธีการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปวีรดา เกษมสุข และ ทวีศักดิ์ ชันยศ. (2558). **การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**. รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17.
- พรสวรรค์ สิป้อ. (2550). **สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การเรียนรู้ของครูยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รสสุคนธ์ โทอุบล. (2562). "ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). **นวัตกรรมตามแนวคิด Back ward Design**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรีเงิน แผลสุพัฒน์. (2541). "การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษประเภทต่างๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คันสนะ มุลทาดิ. (2558). "การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2562). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562**. เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.niets.or.th/th/>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). (2555). **คอลัมน์ ASEAN Insight: ทักษะภาษาอังกฤษกับอาเซียน**. เข้าถึงเมื่อ 3 กรกฎาคม 2012. เข้าถึงได้จาก http://pr.trf.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1172:2012-07-03-06-35-14&catid=76:asean-insight-&Itemid=100
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ : เรื่องนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556**. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **รายงานการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

- สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์. (2555). "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และทักษะสังคมสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสาวภาคย์ ศรีโยธา. (2555). "ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1." สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). **ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัศวินท์ พละศักดิ์. (2559). "การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 1(ปวช. 1) โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play) กับการสอนแบบปกติ วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี." สาขาการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2544). **การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.
- ภาษาอังกฤษ
- Adams, J. D., and Mabusela, M. S. (2013). "Employing Role-playing in Teaching and Learning: A Case of Higher Education." **South African Journal of Higher Education**, 27, 3: 489.
- Arham, R. (2016). "The Use of Role Play to Improve Teaching Speaking." **International Journal of Scientific and Research Publications**: 239-241.
- Arin, A. P., and Hendra, S. H. (2016). "Improving students speaking ability by using Role Play at seventh grade of Darul Mahdeeyah Thailand." **International Conference on Education (IECO) Proceeding**, 1, (July): 63-69.
- Bartz, W. H. (1979). **Teaching Oral communication in the foreign language classroom: Theory and Practice**. Virginia: The center for Applied Linguistics.
- Best, J. W., and Kahn, J. V. (2006). **Research in education**. New Delhi: Prentice Hall of India Pvt. Ltd.

- Bilal, K., Oqla, M., and Abdallah, B. (2017). "The Effect of Role Play Strategy on Jordanian EFL Tenth Grade Students' Speaking Skills." **Arab World English Journal (AWEJ)**, 8, 4: 121-136.
- Brown, H. D. (2001). **Teaching by Principles. An Interactive approach to Language Pedagogy**. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Byrne, D. (1991). **Teaching Oral English Harlow**. Longman Group.
- Chaney, A. L., and Burk, T. L. (1998). **Teaching Oral Communication in Grades K-8**. Boston: Allyn & Bacon.
- Chaursiya, B. (2012). "Effectiveness of Role Play Technique in Teaching Dialogue." Faculty of Education Tribhuvan University Kirtipur, Kathmandu.
- Clark, J. L. D. (1972). **Foreign Language Testing Philadelphia**. Centre of Curriculum Development.
- Cohen, D. A. (1994). **Assessing Language Ability in Classroom**. Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Dhea, M. K. (2016). "The Effectiveness of Role Play Techniques in Teaching Speaking for EFL College Students." **Journal of Language Teaching and Research**, 8, 5: 863-870.
- Doff, A. (1990). **Teach English: A training course for teachers**. Press release.
- Eckard, R., and Kearny, M. (1981). **Teaching Conversational Skills in ESL**. Washington: Center of Applied Linguistics.
- Finocchiaro, M., and Brumfit, C. (1983). **The functional-notional approach: from theory to practice**. New York: Oxford University Press.
- Harmer, J. (1984). **The practice of English language teaching**. London: Longman Publishing.
- Harmer, J. (1992). **The practice of English language teaching**. London: Longman Publishing.
- Harmer, J. (1998). **How to teach English: An introduction to the practice of English Language Teaching**. Harlow: Longman Publishing.
- Harmer, J. (2008). **The Practice of English Language Teaching**. 4th ed. Harlow: Longman Publishing.

- Harper-Whalen, S., and Morris, S. (2005). "Using a role-play activity in training. In: Training Solutions 9, 1-4." **Journal of Language Teaching and Research**, 8, 5: 863-870.
- Harris, D. P. (1974). **Testing English as a Second Language**. New York: Mc. Graw Hill.
- Harris, D. P. (1990). **Testing English as a Second Language**. New York: McGraw Hill.
- Heaton, J. B. (1978). **Writing English Language Tests**. London: Longman.
- Heaton, J. B. (1990). **Classroom Testing: testing speaking skills**. London: Longman.
- Islam, P., and Islam, T. (2012). "Effectiveness of role play in enhancing the speaking skills of the learners in a large classroom. An investigation of tertiary level students." **Stamford Journal of English**, 7 : 2 1 8 - 2 3 3 . Available from <https://doi.org/10.3329/sje.v7i0.14475>.
- Joyce, B., and Weil, M. (2001). **Models of teaching**. 5th ed.: Massachusetts Pearson Allyn and Bacon.
- Krish, P. (2001). "A Role Play Activity with Distance Learners in an English Language Classroom. National University of Malaysia, Bangui, Malaysia." **The Internet TESL Journal**, 7, 7.
- Ladousse, G. P. (1987). **Role Play - Resource Books for Teachers**. Oxford University Press.
- Ladousse, G. P. (1997). **Role Play**. Oxford: Oxford University Press.
- Likert, R. A. (1961). **New Patterns of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.
- Lilis, S. (2015). "The Effectiveness of Role Play in Teaching Speaking." **ELTIN journal**, 3, 2: 106 – 109.
- Lindsay, C., and Knight, P. (2010). **Learning and Teaching English: A Course for Teacher**. Press release.
- Littlewood, W. (1995). **Communicative Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Livingstone, L. (1986). **Dicing With Dragons: An Introduction to Role-Playing Games**. Plume Book/New American Library.
- Mason, P. (2006). "New approaches to role-play in the communication classroom." **Nanzan Junior College Journal**, 34: 89–108.

- Ments, M. V. (1989). **The effective use of role-play: a handbook for teachers and trainers**. Revised Subsequent. New York: Nichols Pub Co.
- Nitko., A. J. (1996). **Educational Assessment of Students**. N.J: Merrill.
- Nunan, D. (1991). **Language Teaching Methodology: A textbook for teachers**. New York: Prentice Hall.
- Nunan, D. (2003). **Practical English Language Teaching**. McGraw–Hill Education.
- Revell, J. (1979). **Teaching techniques for communicative English**. Malaysia: Macmillan Press, Ltd.
- Richards, J. C. (1985). **The Context of Language Teaching: Cambridge University Press**.
- Richards, J. C. (2008). **Teaching Listening and Speaking From Theory to Practice**. Cambridge University Press.
- Scarcella, R. (1978). "Socio-drama for social interaction." **TESOL Quarterly**, 12.
- Scott, R. (1981). **The four skills in communicative language teaching**. London: Longman Publishing.
- Syakur. (1987). **Language Testing and Evaluation**. Press release.
- The Council of Europe. (2001). **Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment**. Accessed March 8, 2015. Available from www.coe.int/lang-CEFR
- Thornberry, S. (2011). **How to teach Speaking**. Pearson Education.
- Valete, R. M. (1977). **Modern Langunst**. New york: Harcourt Brace Jovanovich.
- Weir, C. J. (1993). **Understanding and Developing Language Test**. Great Britain: Printice Hall International (UK) Ltd.
- Ziafar, M., Toughiry, N., and Havaeji, Z. S. (2014). "The Relationship Between Teaching Conversation Through Role Play and The Students Speaking Development." **International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World (IJLLALW)**, 5, January: 547-553.

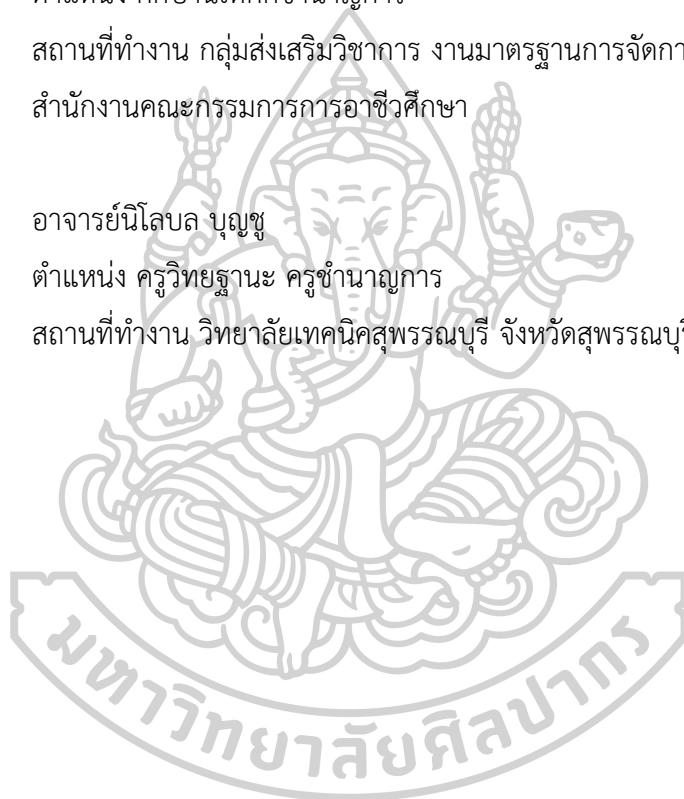
ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ – สกุล อาจารย์ธิดารัตน์ เขตพูน
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. ชื่อ – สกุล อาจารย์วันิดา แอนันต์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน กลุ่มส่งเสริมวิชาการ งานมาตรฐานการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. ชื่อ – สกุล อาจารย์นิโลบล บุญชู
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

บทที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความเห็น
		1	2	3		
1 Making a reservation through telephoning	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2 Checking – in the hotel	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3 Ordering Food	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
4 Checking – out the hotel	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม

หมายเหตุ

+1 หมายถึง บทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าบทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

-1 หมายถึง บทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษไม่เหมาะสม

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

บทที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความเห็น
		1	2	3		
1 Making a reservation through telephoning	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2 Checking – in the hotel	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3 Ordering Food	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (ต่อ)

บทที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความเห็น
		1	2	3		
4 Checking – out the hotel	1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	2. ขั้นตอนและกิจกรรมบทบาทสมมติสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	3. ขั้นตอนและกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	4. ขั้นตอนและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
	5. การประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	0	+1	0.67	เหมาะสม

หมายเหตุ

+1 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

-1 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษไม่เหมาะสม

ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน

รายการข้อความเห็น	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความเห็น
	1	2	3		
1. แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2. แบบทดสอบมีคำชี้แจงที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3. แบบทดสอบมีรูปแบบที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
4. ภาษาที่ใช้ในแบบทดสอบมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม

หมายเหตุ

+1 หมายถึง แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

-1 หมายถึง แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษไม่เหมาะสม

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

รายการข้อความเห็น	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความเห็น
	1	2	3		
1. หัวข้อที่ใช้ในการประเมินมีความเหมาะสมเพียงพอ	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
2. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
3. มีความเหมาะสมในการประเมินการพูด	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
4. ระดับการให้คะแนนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม
5. ภาษาที่ใช้ในแบบประเมินมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	เหมาะสม

หมายเหตุ

+1 หมายถึง แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเหมาะสม

-1 หมายถึง แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษไม่เหมาะสม

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ข้อ	ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	การแปลความหมาย
		1	2	3		
1. ด้านเนื้อหาสาระ						
	1.1 เนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจ	1	1	1	1	เหมาะสม
	1.2 เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	1	1	1	1	เหมาะสม
	1.3 บทเรียนมีเนื้อหาที่นักเรียนพบเจอได้ในชีวิตประจำวันและในการทำงาน	1	1	1	1	เหมาะสม
2. ด้านกิจกรรม						
	2.1 กิจกรรมที่มีขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	1	1	1	1	เหมาะสม
	2.2 กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของนักเรียน	1	1	1	1	เหมาะสม
	2.3 กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
	2.4 กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง	1	1	1	1	เหมาะสม
3. ด้านผู้เรียน						
	3.1 บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
	3.2 บทบาทสมมติช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
	3.3 บทบาทสมมติช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
	3.4 บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน						
	4.1 สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	1	1	1	1	เหมาะสม
	4.2 สื่อการสอนช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของนักเรียนได้มากขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
	4.3 สื่อการสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเนื้อหามากขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม
	4.4 สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้น	1	1	1	1	เหมาะสม

หมายเหตุ

+1 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสม

-1 หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจไม่มีความเหมาะสม

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

Chapter 3: Ordering food

Warm up:

Exercise 1: Do you know these dishes and drinks? Complete the menu list by putting in the menu categories. And complete with your own idea into the last line in menu.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

Diamond Taste Restaurant

Menu

Starters

.....

.....

.....

.....

**

Main Courses

.....

.....

.....

.....

**

Desserts

.....

.....

.....

.....

**

Drinks

.....

.....

.....

.....

**

Part 1: Listening

Exercise 2:

Instruction: Listen to the conversation 1 and fill in the blanks with correct word to complete the conversation.

<https://drive.google.com/file/d/160yDqDJRWFs89Vnh8Kk7R4R9sLtYFrfa/view?usp=sharing>

Waiter: Hello. Can I 1) you?

Kitty: Yes. I'd like to have lunch.

Waiter: Would you like to have a 2)?

Kitty: Yes, 3)to have a bowl of chicken soup, please.

Waiter: And what 4)to have for the main course?

Kitty: I'd like to have cheese burger.

Waiter: Would you like anything to drink?

Kitty: Yes, I'd like to have a 5)

(After Kitty having her lunch)

Waiter: Can I bring you 6)?

Kitty: No, thank you. But I'd like to have 7), please.

Waiter: Certainly. *(After a moment)*

Waiter: That's 8)

Kitty: Here you are. Thank you very much.

Waiter: You're welcome. Have a 9) day.

Kitty: Thank you, same to you.

Exercise 3:

Instruction: Listen to the conversation 2 and underline all the questions.

Then, practice with partner.

<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1EW27bvDaqmff9qugyko66224zWiYIAjM>

Waiter: Are you ready to order?

Richard: Yes, I am. I prefer fish to start with. What do you recommend?

Waiter: The salmon is very good. It goes very well with white wine.

Richard: OK. I will have that.

Waiter: And what to follow, sir?

Richard: Let me see, well, what's the Penne arrabbiata?

Waiter: It's a pasta served with arrabbiata sauce, a Roman sauce made of garlic, basil, tomatoes, and red chili cooked in olive oil.

Richard: Sounds interesting. I'll have that. And one sirloin steak, too.

Waiter: How would you like your steak, rare, medium or well done?

Richard: Medium, please.

Waiter: And what would you like to drink?

Richard: A bottle of white wine and a sparkling mineral water.

Waiter: Would you like anything else?

Richard: Not for the moment. Thank you.

Waiter: So that's one smoked salmon, one Penne arrabbiata, one sirloin steak, a bottle of white wine and a sparkling mineral water

Part 2: Language Points

Points	Waiter	Guest
Making a restaurant reservation		
Making a restaurant reservation	- Would you like to make a reservation?	I'd like to make a reservation for on at
Asking about time	- What time would you like?	- It's 7.00 o'clock. - At 8.30.
Taking orders and serving food		
Asking for orders	- Are you ready to order? - And what to follow, sir? - Would you like to order now?	- Can I see the menu, please? - What do you recommend? - What's today's special? - Do you have any suggestions?
Taking orders	- What would you like to drink? - Would you like anything to start with? - What would you like to have?	- I'd like - I'll have the - Can I have?
Asking about steak	- How would you like your steak, rare, medium or well done?	- Rare/Medium/Well done, please.
Asking a guest for further request	- Would you like anything else? - Anything else?	- Not for the moment. Thanks. - I'm good. Thanks. - Thank you.
Repeating a guest's order	- So that's - Let me repeat your order	- Yes, thank you. - That's right.
Taking payment		
Giving the bill	- Here's the bill. - The total is	- How much is it? - How much is the total?
Asking about payment method	- Certainly, sir. We accept all types of credit card. - I'm sorry. We accept only	- Can I pay by a Visa / Master card? - Do you accept credit card?

Let's speak

Exercise 4

Instruction: (Work in pairs)

Step 1: Find your partner.

Step 2: Complete the conversation with partner.

Step 3: Speak out and do role play.

Waiter: How many people, sir / madam?

Guest: For two.

Waiter: Please follow me this way. And here is a menu, sir. What to order?

Guest: Do you have any suggestions for Thai food?

Waiter: I Tom Yum Kung and green curry.

Guest: I want Tom Yum Kung and rice.

Waiter:

Guest: I orange juice.

Waiter: Please wait.

(..... Later)

Waiter: Here is your food and orange juice. anything else?

Guest: No, I don't want anything else. Can I have, please?

Waiter: Okay. Just, please. Altogether, that will bebaht.

Guest: Here you are.

Waiter: Please wait a moment for change. Here is your change. Thank you very much.

Let's speak

Exercise 5

Instructions: Find a partner and do a role play through ordering a meal, use the menu list below.

Menu	
Starters	Cold Drinks
Soup	Orange juice \$12
Chicken Soup \$12.50	Apple juice \$12
Mushroom Soup \$12.50	Lemon Tea \$11
Vegetable Soup \$12.50	Mineral Water \$7
	Soft Drinks - Coke, 7-up, Fanta \$7
Bread and Salad	Dessert
Garlic Bread (3 pcs) \$13.00	Red Bean Sundae \$12.00
Smoked Salmon Salad \$18.50	Vanilla/chocolate Ice Cream \$10.00
Shrimp & Fresh Fruit Salad \$20.50	Banana Pancake \$10.00
Sesame Chicken Salad \$16.50	
Main Course	
Sandwiches Ham & cheese sandwiches \$15.50	
Tuna & egg salad sandwiches \$16.00	Pizza (1 pc)
Beef, mushroom & onion Pizza \$15.00	
Chicken & Pork Pizza \$14.50	
Vegetarian Pizza \$14.00	
Ham, cheese & Pineapple Pizza \$14.00	
Burger	
Cheese burger \$14.50	
Beef burger \$16.00	
Pasta	
Lasagna \$28.00	
Shrimp & Mushroom Spaghetti \$26.00	
Super Seafood Spaghetti \$26.00	
Chicken Spaghetti \$25.50	
Salmon Spaghetti \$25.50	

Exercise 5

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชา ภาษาอังกฤษสำหรับงานโรงแรม (20000-1216)

ระดับชั้น ปวช. 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Ordering Food

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ฟัง พูด อ่าน เขียน บทสนทนา ถามและตอบเกี่ยวกับการสั่งอาหาร เครื่องดื่มและบริการ ในร้านอาหาร ในชีวิตประจำวันของตนเอง แสดงบทบาทสมมติในการสั่งอาหาร โดยการใช้กิจกรรม บทบาทสมมติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน

2. สมรรถนะประจำหน่วย

- 2.1 บอกคำศัพท์ ส่วนวน ประโยคเกี่ยวกับคำศัพท์อาหาร เครื่องดื่มและบริการในร้านอาหาร
- 2.2 อ่านออกเสียงคำศัพท์ ส่วนวนประโยคเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและบริการใน ร้านอาหาร
- 2.3 สนทนาเกี่ยวกับการสั่งอาหาร เครื่องดื่มและบริการในร้านอาหาร
- 2.4 แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสั่งอาหารและบริการในร้านอาหาร

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 ดานความรู้
 - 3.1.1 สามารถใช้ความรู้และประโยค ส่วนวนการพูดสื่อสารการสั่งอาหารในร้านอาหาร
- 3.2 ด้านทักษะ
 - 3.2.1. บอกคำศัพท์ ส่วนวน ประโยคเกี่ยวกับคำศัพท์เกี่ยวกับการสั่งอาหาร เครื่องดื่มและการบริการในร้านอาหาร
 - 3.2.2. อ่านออกเสียงคำศัพท์ ส่วนวนประโยคเกี่ยวกับการสั่งอาหาร เครื่องดื่มและบริการในร้านอาหาร
 - 3.2.3. สนทนาและแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการสั่งอาหาร เครื่องดื่มและบริการในร้านอาหาร

3.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.3.1. ความมีวินัย

3.3.1.1 มีความตรงต่อเวลา

3.3.1.2 รักษาความสะอาดของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ปฏิบัติตามกติกาศึกษาการเรียน

3.3.2. มีการแบ่งปัน

3.3.3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

4. เนื้อหาสาระการเรียนรู้

- Vocabulary

starters, main course, dessert, drinks, order, recommend, suggestions, how many, would like, bill, follow me, menu

- กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม role play

1. Warm up

- ครูนำเสนอรูปภาพอาหารและเครื่องดื่มให้นักเรียนดูและจากนั้นครูสอบถามนักเรียนว่ารู้จักชื่ออาหารและเครื่องดื่มเหล่านั้นหรือไม่ หลังจากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 1 (Exercise 1)

ตัวอย่าง แบบฝึกหัดที่ 1 (Exercise 1)

Exercise 1: Do you know these dishes and drinks? Complete the menu list by putting in the menu categories. And complete with your own idea into the last line in menu.

		
1. _____	2. _____	3. _____
		
4. _____	5. _____	6. _____
		
7. _____	8. _____	9. _____

2.

Diamond Taste Restaurant
Menu

Starters

_____

Main Courses

_____

Desserts

_____

Drinks

_____

Objectives

- ครูแนะนำบทเรียนเรื่อง **Ordering Food** การสั่งอาหารและเครื่องดื่ม และบอกวัตถุประสงค์ของบทเรียนนี้

- ครูเปิดบทสนทนาเกี่ยวกับการสั่งอาหารและเครื่องดื่มให้นักเรียนฟัง 2 รอบ แล้วให้นักเรียนเติมคำที่หายไป ลงในแบบฝึกหัดที่ 2 (Exercise 2) หลังจากนั้นครูเฉลยคำที่หายไป แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู

ตัวอย่าง แบบฝึกหัดที่ 2 (Exercise 2)

Part 1: Listening

Exercise 2:
Instruction: Listen to the conversation 1 and fill in the blanks with correct word to complete the conversation.
<https://drive.google.com/file/d/160yDqDJRWfS82Vnb8Kk7B4R9sLTYFrfA/view?usp=sharing>

Waiter: Hello. Can I 1) you?
 Kitty: Yes. I'd like to have lunch.
 Waiter: Would you like to have a 2)?
 Kitty: Yes. 3)to have a bowl of chicken soup, please.
 Waiter: And what 4)to have for the main course?
 Kitty: I'd like to have cheese burger.
 Waiter: Would you like anything to drink?
 Kitty: Yes. I'd like to have a 5)
 Waiter (After Kitty having her lunch): Can I bring you 6)?
 Kitty: No, thank you. But I'd like to have 7) please.
 Waiter: Certainly.
 (After a moment)
 Waiter: That's 8)
 Kitty: Here you are. Thank you very much.
 Waiter: You're welcome. Have a 9) day.
 Kitty: Thank you, same to you.

3. Dialogue

- ครูให้นักเรียนฟังบทสนทนาเกี่ยวกับการสั่งอาหารและเครื่องดื่ม 2 รอบ แล้วให้นักเรียนขีดเส้นใต้ประโยคคำถาม ลงในแบบฝึกหัดที่ 3 (Exercise 3) หลังจากนั้นครูสอบถามคำตอบของนักเรียน และครูเฉลยคำตอบให้ภายหลัง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครูทั้งบทสนทนา แล้วให้นักเรียนจับคู่แสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนา

ตัวอย่าง แบบฝึกหัดที่ 3 (Exercise 3)

Exercise 3:
Instruction: Listen to the conversation 2 and underline all the questions. Then, practice with partner.
<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1EW27bvDaqmffsqvgt06624zWYIAJM>

Waiter: Are you ready to order?
 Richard: Yes, I am. I prefer fish to start with. What do you recommend?
 Waiter: The salmon is very good. It goes very well with white wine.
 Richard: OK. I will have that.
 Waiter: And what to follow, sir?
 Richard: Let me see, well, what's the Penne arrabbiata?
 Waiter: It's a pasta served with arrabbiata sauce, a Roman sauce made of garlic, basil, tomatoes, and red chilli cooked in olive oil.
 Richard: Sounds interesting. I'll have that. And one sirloin steak, too.
 Waiter: How would you like your steak, rare, medium or well done?
 Richard: Medium, please.
 Waiter: And what would you like to drink?
 Richard: A bottle of white wine and a sparkling mineral water.
 Waiter: Would you like anything else?
 Richard: Not for the moment. Thank you.
 Waiter: So that's one smoked salmon, one Penne arrabbiata, one sirloin steak, a bottle of white wine and a sparkling mineral water

4. Vocabulary and Language Points

- ครูอ่านคำศัพท์ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนออกเสียงตามและให้อ่านด้วยตัวเอง เช่น starters, main course, dessert, drinks, order, recommend, suggestions, how many, would like, bill, follow me, menu

- ครูนำเสนอและอธิบายเกี่ยวกับ Language Points ประโยคที่ใช้ในการสั่งอาหารและเครื่องดื่ม

เพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในการพูดสนทนา เช่น

Waiter: What would you like to order?

Are you ready to order?

Would you like anything else?

The total isbaht.

Guest: Can I see the menu, please?

I would likeอาหาร.....

What do you recommend?

Not for the moment. Thanks.

Can I have the bill, please?

How much is it?

Part 2: Language Points		
Points	Waiter	Guest
Making a restaurant reservation		
Making a restaurant reservation	- Would you like to make a reservation?	I'd like to make a reservation for on at
Asking about time	- What time would you like?	- It's 7.00 o'clock. - At 8.30.
Taking orders and serving food		
Asking for orders	- Are you ready to order? - And what to follow, sir? - Would you like to order now?	- Can I see the menu, please? - What do you recommend? - What's today's special? - Do you have any suggestions?
Taking orders	- What would you like to drink? - Would you like anything to start with? - What would you like to have?	- I'd like - I'll have the - Can I have?
Asking about steak	- How would you like your steak, rare, medium or well done?	- Rare/Medium/Well done, please.
Asking a guest for further request	- Would you like anything else? - Anything else?	- Not for the moment. Thanks. - I'm good. Thanks. - Thank you.
Repeating a guest's order	- So that's - Let me repeat your order	- Yes, thank you. - That's right.
Taking payment		
Giving the bill	- Here's the bill. - The total is	- How much is it? - How much is the total?
Asking about payment method	- Certainly, sir. We accept all types of credit card. - I'm sorry. We accept only	- Can I pay by a Visa / Master card? - Do you accept credit card?

5. Preparation Role Play

- ครูให้นักเรียนจับคู่พร้อมทั้งให้บทสนทนาเกี่ยวกับการสั่งอาหารและเครื่องดื่ม นักเรียนช่วยกันระดมความคิดในการเติมคำ สำนวน และรูปประโยคในบทสนทนาให้สมบูรณ์ลงในแบบฝึกหัดที่ 4 (Exercise 4)

ตัวอย่าง แบบฝึกหัดที่ 4 (Exercise 4)

Let's speak

Exercise 4

Instruction: (Work in pairs)

Step 1: Find your partner.
Step 2: Complete the conversation with partner.
Step 3: Speak out and do role play.

Waiter: How many people, sir / madam?
Guest: For two.
Waiter: Please follow me this way. And here is a menu, sir. What to order?
Guest: Do you have any suggestions for Thai food?
Waiter: I Tom Yum Kung and green curry.
Guest: I want Tom Yum Kung and rice.
Waiter:
Guest: I orange juice.
Waiter: Please wait.
(..... Later)
Waiter: Here is your food and orange juice. anything else?
Guest: No, I don't want anything else. Can I have, please?
Waiter: Okay. Just, please. Altogether, that will be baht.
Guest: Here you are.
Waiter: Please wait a moment for change. Here is your change. Thank you very much.

6. สื่อ/อุปกรณ์

- บทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

7. การวัดและประเมินผล

วิธีวัด

- ทำกิจกรรมระหว่างเรียน
- ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
- การอภิปรายแสดงความคิดเห็นท้ายบทเรียน

เครื่องมือในการวัด

- แบบฝึกหัดระหว่างเรียน
- แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน

Instructions:

1. Each pair of students will pick a number from 4 situations.
2. Each pair will choose to present on what situation they are picked and do the role play both A and B.
3. Each pair is allowed 3 – 5 minutes to do the role play.
4. Each pair who are finished the role play are allowed to go back to their own seat to avoid distraction to other pairs, who aren't presented the role play.

ROLE PLAY 1: Making the reservation through telephoning**A****ROLE PLAY CARD****ROLE: Receptionist**

Suppose you work as a receptionist. The caller (your friend) calls to reserve a double room for two nights and asking for the room rate. You can accept his / her reservation. Do the role play from the situation.

ROLE PLAY 1: Making the reservation through telephoning**B****ROLE PLAY CARD****ROLE: Caller**

Suppose you are the caller who wants to reserve a double room for two nights and asking the room rate with the receptionist (your friend). Do the role play from the situation.

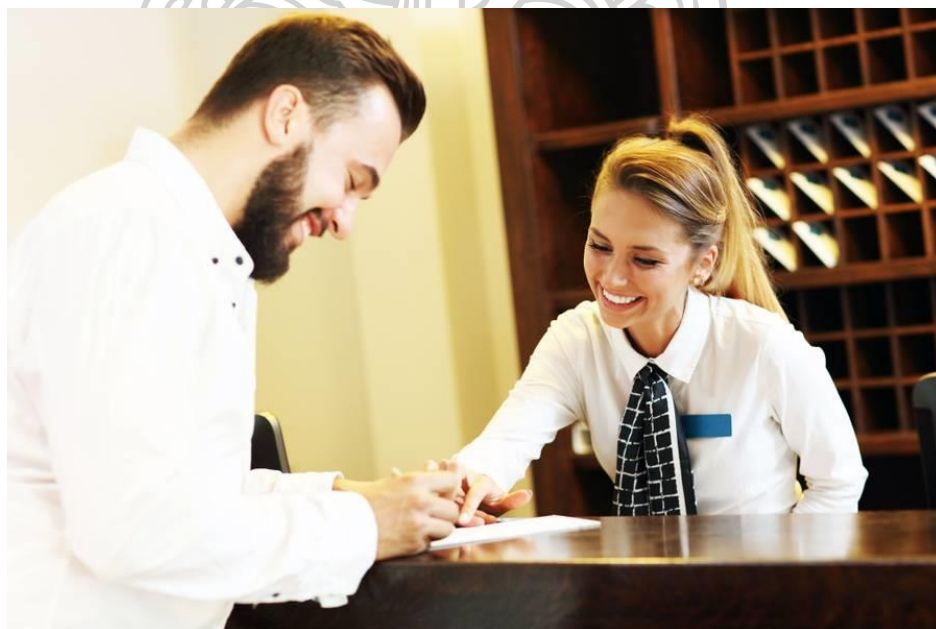

ROLE PLAY 2: Checking – in the hotel

A

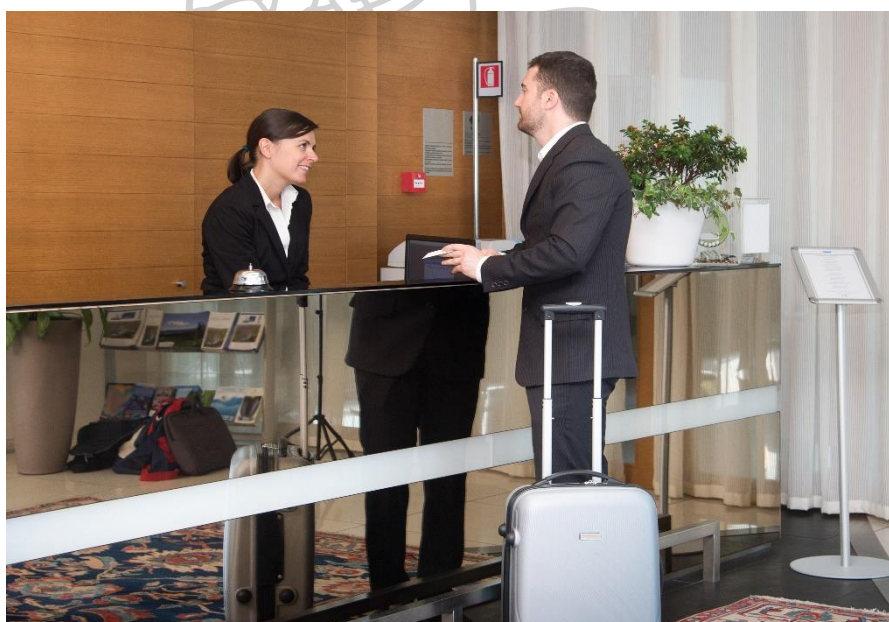
ROLE PLAY CARD**ROLE: Receptionist**

Suppose you work as a receptionist. The caller (your friend) arrives the hotel and he / she wants to check in immediately. You check from the record and help him / her to fill in registration form for check in. Then give the room key and closing the conversation. Do the role play from the situation.

ROLE PLAY 2: Checking – in the hotel**B****ROLE PLAY CARD****ROLE B: Guest**

Suppose you are a guest. You arrive at the hotel and ask for your reservation at the receptionist (your friend) and you want to check in immediately. Do the role play from the situation.

ROLE PLAY 3: Ordering Food

A

ROLE PLAY CARD

ROLE A: Waiter/Waitress

Suppose you work as a waiter / waitress in a restaurant. You greet and let him / her to the seat. The diner (your friend) wants to order his / her meal. He / She asks for the menu. You refuse him / her for some order and recommend the dish. Design the dialogue and do the role play from the situation.

ROLE PLAY 3: Ordering Food

B

ROLE PLAY CARD

ROLE B: Waiter/Waitress

Suppose you are a diner at a restaurant. You want to order your meal. You ask the menu form a waiter/waitress. A waiter/waitress (your friend) give a menu. He / She asks for ordering food and recommend the special dish. Design the dialogue and do the role play from the situation.

ROLE PLAY 4: Checking – out the hotel**A****ROLE A: Receptionist****ROLE PLAY CARD**

Suppose you work as a receptionist. The guest (your friend) wants to late check out at 2 pm. and he / she wants to leave the luggage. You check out for him / her and ask for how to pay the bill. Design the dialogue and do the role play from the situation.

ROLE PLAY 4: Checking – out the hotel**B****ROLE PLAY CARD****ROLE B: Guest**

Suppose you are a guest. You talk with a receptionist (your friend). You want to late check out at 2 pm. and you want to leave the luggage. You pay by credit card for the bill. Design the dialogue and do the role play from the situation.

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ประเด็น การ ประเมิน	ความหมายเกณฑ์การประเมิน					น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1	0		
ความ คล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัดพูด ชัดเจนทำให้ สื่อสารได้	พูด ตะกุกตะกัก บ้าง แต่ยัง สื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็น ช่วงๆ ทำให้ สื่อสารได้ ไม่ชัดเจน	พูดได้บ้าง คำแต่เป็น จำนวนคำ ที่ทำให้สื่อ ความหมาย ได้ บ้าง	พูดได้น้อย มาก ทำให้ สื่อ ความหมาย ไม่ได้เลย	2	8
คำศัพท์	ความสามารถ ในการใช้ คำศัพท์ สำนวนได้ เทียบเท่ากับ เจ้าของภาษา	ใช้คำศัพท์ที่ ไม่ถูกต้อง และไม่ เหมาะสม ในบางครั้ง	ใช้คำศัพท์ ผิดบ่อย ประโยค คำพูดที่ใช้ ในการ สนทนาอยู่ ในวงจำกัด	ใช้คำศัพท์ ผิดและมี ความรู้ด้าน คำศัพท์ จำกัดมาก	ไม่สามารถ สนทนาได้ เนื่องจาก ขาดความรู้ ด้าน คำศัพท์	2	8
การออก เสียง	สามารถออก เสียงได้ เทียบเท่าชาว ต่างประเทศ ที่เป็นเจ้าของ ภาษา	สามารถ ออกเสียง ได้ดี แต่ยังมี ปัญหาใน การออก เสียงบาง เสียงอยู่	ออกเสียงมี ปัญหาอยู่ บ้าง มักจะ ออกเสียงผิด ทำให้เกิด ความ สับสน	ออกเสียงมี ปัญหามาก ซึ่งยากแก่ การทำ ความเข้าใจ	ออกเสียงมี ปัญหามาก จนผู้ฟังไม่ สามารถ เข้าใจ คำพูดได้ เลย	1	4
รวม						5	20

แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนในแต่ละข้อ โดยแต่ละข้อให้คำตอบได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ระดับมากที่สุดคือ 5 ระดับมากคือ 4 ระดับปานกลางคือ 3 ระดับน้อยคือ 2 ระดับน้อยสุดคือ 1

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาสาระ					
1. เนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจ					
2. เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
3. บทเรียนมีเนื้อหาที่นักเรียนพบเจอได้ในชีวิตประจำวันและในการทำงาน					
ด้านกิจกรรม					
4. กิจกรรมที่มีขั้นตอนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก					
5. กิจกรรมดีช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของนักเรียน					
6. กิจกรรมดีช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น					
7. กิจกรรมดีช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง					
ด้านผู้เรียน					
8. บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น					
9. บทบาทสมมติช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น					
10. บทบาทสมมติช่วยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น					
11. บทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น					
ด้านสื่อการเรียนการสอน/บทเรียน					
12. สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับระดับของนักเรียน					
13. สื่อการสอนช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของนักเรียนได้มากขึ้น					
14. สื่อการสอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเนื้อหามากขึ้น					
15. สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนง่ายขึ้น					

ข้อเสนอแนะ:

.....

.....

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ภาพประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ภาพประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวสมฤดี คำภาชี
วัน เดือน ปี เกิด	3 สิงหาคม 2527
สถานที่เกิด	บึงกาฬ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2550 สำเร็จการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการสอน ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่ 279 ถนนพระพินธุชา ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
ที่อยู่ปัจจุบัน	

